

Środa, 24 września 2008 r.

Dyrektywa 94/57/WE	Dyrektywa (WE) nr .../ ... ⁽¹⁾ [w sprawie zgodności z wymaganiami państwa bandery oraz w sprawie wspólnych reguł i norm dotyczących organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów statków oraz odpowiednich działań administracji morskich]	Niniejsze rozporządzenie
		art. 11
		art. 14
		art. 15
		art. 16
		art. 17
		art. 18
		art. 19
załącznik		załącznik I
	załącznik I	
	załącznik II	załącznik II

⁽¹⁾ Dz. U.: ||.

Sieci i usług łączności elektronicznej ***I

P6_TA(2008)0449

Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (COM(2007)0697 — C6-0427/2007 — 2007/0247(COD))

(2010/C 8 E/45)

(Procedura współdecyzji: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2007)0697),
- uwzględniając art. 251 ust. 2 oraz art. 95 Traktatu WE, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony przez Komisję (C6-0427/2007),
- uwzględniając art. 51 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej, Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Prawnej oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A6-0321/2008),

Środa, 24 września 2008 r.

1. zatwierdza po poprawkach wniosek Komisji;
2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
3. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

P6_TC1-COD(2007)0247

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 24 września 2008 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/ .../WE zmieniającej dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji ||,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Funkcjonowanie pięciu dyrektyw obejmujących istniejące ramy regulacyjne sieci i usług łączności elektronicznej — dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) ⁽⁴⁾, dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) ⁽⁵⁾, dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) ⁽⁶⁾, dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) ⁽⁷⁾ oraz dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) ⁽⁸⁾ (określanych wspólnie jako „Dyrektywa ramowa i dyrektywy szczegółowe”) — podlega okresowemu przeglądowi przez Komisję, w szczególności w celu ustalenia potrzeby ich zmian w świetle rozwoju rynku i technologii.

⁽¹⁾ Dz. U. C 224 z 30.8.2008, str. 50.

⁽²⁾ Opinia z dnia 19 czerwca 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r.

⁽⁴⁾ Dz. U. L 108 z 24.4.2002, str. 33.

⁽⁵⁾ Dz. U. L 108 z 24.4.2002, str. 7.

⁽⁶⁾ Dz. U. L 108 z 24.4.2002, str. 21.

⁽⁷⁾ Dz. U. L 108 z 24.4.2002, str. 51.

⁽⁸⁾ Dz. U. L 201 z 31.7.2002, str. 37.

Środa, 24 września 2008 r.

- (2) W 2007 r. dokonano przeglądu dyrektywy Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ⁽¹⁾ mającego na celu zapewnienie optymalnych warunków konkurencyjności i pewności prawnej w sektorach przemysłu i usług w zakresie technologii informacyjnych i mediów w Unii Europejskiej oraz poszanowania różnorodności kulturowej i językowej. W tym świetle sprawiedliwe i zrównoważone ramy regulacyjne dotyczące elektronicznych sieci i usług komunikacyjnych stanowią główny filar sektora audiowizualnego UE.
- (3) W związku z powyższym Komisja przedstawiła wstępne wyniki przeglądu w komunikacie do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie przeglądu ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej UE. Na podstawie tych wstępnych wyników odbyły się konsultacje publiczne, w ramach których uznano ciągły brak rynku wewnętrznego łączności elektronicznej za najważniejszy aspekt wymagający poruszenia. Stwierdzono w szczególności, że fragmentacja uregulowań i niespójność pomiędzy działaniami krajowych organów regulacyjnych mogą zagrażać nie tylko konkurencyjności sektora, ale także istotnym korzyściom dla konsumentów, które można by uzyskać z transgranicznej konkurencji.
- (4) W związku z tym konieczne jest zreformowanie ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej UE w celu ostatecznego utworzenia rynku wewnętrznego łączności elektronicznej poprzez wzmocnienie wspólnotowego mechanizmu służącego do regulacji operatorów ze znaczącą pozycją rynkową na kluczowych rynkach. Reforma obejmuje również zdefiniowanie efektywnej i **skoordynowanej** strategii zarządzania widmem w celu uzyskania jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej oraz wzmocnienie przepisów dotyczących niepełnosprawnych użytkowników w celu uzyskania zintegrowanego społeczeństwa informacyjnego.
- (5) **Głównym celem ram regulacyjnych UE w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej jest stworzenie trwałego „ekosystemu” dla łączności elektronicznej w oparciu o podaż, poprzez skuteczne i konkurencyjne rynki infrastruktury i usług, oraz o popyt, poprzez rozwój społeczeństwa informacyjnego.**
- (6) **Dalszym celem unijnych ram prawnych w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej jest stopniowe ograniczanie sektorowych uregulowań ex ante w miarę rozwoju konkurencji na rynkach łączności elektronicznej, tak aby łączność elektroniczna ostatecznie podlegała wyłącznie prawu konkurencji. Jako że rynki łączności elektronicznej wykazują w ostatnich latach silną dynamikę konkurencyjności, istotnym jest, by ustanowione uprzednio obowiązki regulacyjne były nakładane jedynie w razie braku skutecznej i zrównoważonej konkurencji. Konieczność dalszego stosowania uregulowań ex ante powinna zostać poddana przeglądowi w celu określenia konieczności dalszego ich stosowania nie później niż pięć lat od daty transpozycji niniejszej dyrektywy.**
- (7) W celu zapewnienia proporcjonalnego i właściwego podejścia, dostosowanego do zmieniających się warunków konkurencji, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość zdefiniowania rynków na poziomie niższym niż krajowy oraz zniesienia obowiązków regulacyjnych na rynkach lub na obszarach geograficznych, gdzie istnieje skuteczna konkurencja w zakresie infrastruktury. Powinno to mieć zastosowanie nawet tam, gdzie obszary geograficzne nie są zdefiniowane jako odrębne rynki.
- (8) W celu osiągnięcia celów agendy lizbońskiej koniecznym jest stworzenie odpowiednich zachęt dla inwestycji w szybkie sieci, które będą wspierały innowacje w zakresie bogatych w treści usług internetowych i umocnią międzynarodową konkurencyjność Unii Europejskiej. Takie sieci mają ogromny potencjał w zakresie zapewniania korzyści konsumentom i przedsiębiorstwom w całej Unii Europejskiej. W związku z tym istotne jest wspieranie trwałych inwestycji w zakresie rozwoju tych sieci, a jednocześnie należy utrzymać konkurencję i zwiększać wybór konsumenta poprzez przewidywalność i spójność środowiska regulacyjnego.

⁽¹⁾ Dz. U. L 298 z 17.10.1989, str. 23.

Środa, 24 września 2008 r.

- (9) W swoim komunikacie z dnia 20 marca 2006 r. „Niwelowanie różnic w dostępie do łączności szerokopasmowych” ⁽¹⁾ Komisja przyznała, że w Unii Europejskiej istnieje terytorialny podział pod względem dostępu do szybkich usług szerokopasmowych. Pomimo ogólnego wzrostu liczby łączności szerokopasmowych dostęp do nich w niektórych regionach jest ograniczony ze względu na wysokie koszty będące skutkiem niskiej gęstości zaludnienia i dużego oddalenia. Ekonomiczne zachęty do inwestowania w budowę sieci szerokopasmowej na tych obszarach okazują się często niewystarczające. Jednakże postęp techniczny obniża koszty rozbudowy sieci. Dla zapewnienia mniej rozwiniętym regionom inwestycji w nowe technologie, regulacje prawne dotyczące łączności elektronicznej powinny być spójne z innymi środkami politycznymi, takimi jak polityka pomocy państwa, fundusze strukturalne czy też cele szersze polityki przemysłowej.
- (10) Inwestycje w badania i rozwój mają kluczowe znaczenie dla rozwoju sieci światłowodowych nowej generacji i osiągnięcia elastycznego i wydajnego dostępu do sieci radiowej, sprzyjając większej konkurencji i innowacyjnym rozwiązaniom i usługom z korzyścią dla konsumentów. Wyzwanie polega na zapewnieniu powszechnej i spójnej infrastruktury nowej generacji dla sieci i usług łączności elektronicznej.
- (11) Polityka państwa powinna uzupełniać skuteczne funkcjonowanie rynków łączności elektronicznej, dotykając zarówno kwestii podaży, jak i popytu, tak aby pobudzać zdrowy mechanizm, w którym rozwój lepszej treści i usług zależy od dostępności infrastruktury i vice versa. Interwencje organów publicznych powinny być współmierne i nie powinny ani zakłócać konkurencji, ani hamować prywatnych inwestycji, powinny natomiast zwiększyć zachęty do inwestowania i zmniejszyć bariery przy wchodzeniu na rynek. W związku z tym organy publiczne mogą poprzeć wprowadzenie infrastruktury o wysokiej wydajności, która będzie funkcjonować przez długi czas. Należy przy tym przyznawać środki publiczne w oparciu o otwarte, przejrzyste i konkurencyjne procedury, nie faworyzując z góry żadnej konkretnej technologii i zapewniając sprawiedliwy dostęp do infrastruktury.
- (12) Unijne ramy regulacyjne w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej powinny również promować ochronę konsumentów w sektorze łączności elektronicznej poprzez dostarczanie wszelkimi możliwymi sposobami właściwych i kompleksowych informacji, poprzez zapewnianie przejrzystości taryfowej oraz wysokiej jakości w świadczeniu usług. Powinny one w pełni uznawać rolę stowarzyszeń konsumenckich w publicznych konsultacjach oraz zapewnić, aby właściwe organy posiadały instrumenty niezbędne do zapobiegania ewentualnym manipulacjom i do działania z konieczną skutecznością przy karaniu wszelkich oszustw.
- (13) Przy podejmowaniu działań na mocy niniejszej dyrektywy Komisja powinna uwzględnić stanowiska krajowych organów regulacyjnych i zainteresowanych stron z sektora, korzystając z efektywnych konsultacji zapewniających przejrzystość i współmierność. Komisja powinna opublikować szczegółowe dokumenty konsultacyjne, wyjaśniające różne rozważane sposoby działania, a stronom zainteresowanym z sektora należałoby udzielić rozsądnego terminu na udzielenie odpowiedzi. Po przeprowadzeniu konsultacji i rozważeniu odpowiedzi Komisja powinna podać powody podjętej decyzji w oświadczeniu, które powinno zawierać opis sposobu uwzględnienia stanowisk respondentów.
- (14) Aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym osiągnięcie celów określonych w dyrektywie ramowej i w dyrektywach szczegółowych, w szczególności dotyczących interoperacyjności typu koniec-koniec, zakres dyrektywy ramowej należy rozszerzyć w taki sposób, aby obejmował urządzenia radiowe i końcowe urządzenia telekomunikacyjne zdefiniowane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności ⁽²⁾ oraz sprzęt konsumencki wykorzystywany w telewizji cyfrowej.
- (15) Bez uszczerbku dla dyrektywy 1999/5/WE, konieczne jest wyjaśnienie pewnych aspektów dotyczących stosowania niektórych funkcji urządzeń końcowych, które dotyczą dostępu niepełnosprawnych użytkowników końcowych, tak aby zapewnić interoperacyjność między urządzeniami końcowymi i sieciami i usługami łączności elektronicznej.

⁽¹⁾ Dz. U. C 151 z 29.6.2006, str. 15.

⁽²⁾ Dz. U. L 91 z 7.4.1999, str. 10.

Środa, 24 września 2008 r.

- (16) Niektóre definicje należy sformułować bardziej przejrzysto lub zmienić w taki sposób, aby uwzględniły rozwój rynku oraz technologii i aby wyeliminować niejednoznaczności zidentyfikowane podczas wdrażania ram regulacyjnych.
- (17) **Działania krajowych organów regulacyjnych i Komisji w kontekście unijnych ram regulacyjnych w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej przyczyniają się do realizacji obszerniejszych celów państwowych strategii politycznych w zakresie kultury, zatrudnienia, ochrony środowiska, spójności społecznej, rozwoju regionalnego oraz zagospodarowania przestrzennego.**
- (18) **Krajowe rynki łączności elektronicznej będą nadal różnić się między sobą w ramach UE. Dlatego ważne jest, by krajowe organy regulacyjne oraz Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT) posiadały uprawnienia i wiedzę niezbędne do stworzenia konkurencyjnego „ekosystemu” UE na rynkach i w usługach łączności elektronicznej, wykazując jednocześnie zrozumienie dla różnic krajowych i regionalnych i respektując zasadę pomocniczości.**
- (19) Należy podkreślić niezależność krajowych organów regulacyjnych, tak aby zapewnić skuteczniejsze stosowanie przez nie ram regulacyjnych i zwiększenie ich uprawnień oraz przewidywalności ich decyzji. W tym celu konieczne jest wprowadzenie do prawa krajowego wyraźnych przepisów zapewniających ochronę krajowego organu regulacyjnego podczas wykonywania jego zadań przed interwencją zewnętrzną lub naciskami politycznymi, które mogłyby zagrozić niezależności dokonywanej przez niego oceny rozpatrywanych spraw. Takie zewnętrzne wpływy sprawiają, że krajowy organ legislacyjny nie nadaje się do pełnienia roli krajowego organu regulacyjnego na podstawie ram regulacyjnych. W tym celu konieczne jest ustalenie z góry zasad dotyczących podstaw dla zwalniania szefa krajowego organu regulacyjnego w celu usunięcia wszelkich uzasadnionych wątpliwości co do neutralności tego organu i jego odporności na wpływy zewnętrzne. Ważne jest, aby krajowe organy regulacyjne miały swój własny budżet, tak aby mogły w szczególności dokonać rekrutacji wystarczającej liczby wykwalifikowanych pracowników. W celu zapewnienia przejrzystości powinny go publikować co roku.
- (20) Istniały znaczne rozbieżności co do sposobu stosowania przez organy odwoławcze środków przejściowych mających na celu zawieszenie decyzji krajowych organów regulacyjnych. W celu uzyskania większej spójności podejścia konieczne jest stosowanie wspólnego standardu zgodnego z orzecznictwem wspólnotowym. Ze względu na znaczenie odwołań dla ogólnego funkcjonowania ram regulacyjnych, konieczne jest ustanowienie mechanizmu zbierania informacji na temat odwołań i decyzji o zawieszeniu decyzji podjętych przez organy regulacyjne we wszystkich państwach członkowskich oraz przekazywaniu sprawozdań dotyczących takich informacji Komisji.
- (21) Aby krajowe organy regulacyjne skutecznie wykonywały zadania regulacyjne, zbierane przez nie dane powinny obejmować dane księgowe dotyczące rynków detalicznych związanych z rynkami hurtowymi, na których jeden operator ma znaczącą pozycję rynkową i które są regulowane przez krajowy organ regulacyjny. Powinny one również obejmować dane umożliwiające krajowemu organowi regulacyjnemu ocenę potencjalnego wpływu planowanych aktualizacji lub zmian topologii sieci na rozwój konkurencji lub na produkty hurtowe udostępniane innym stronom.
- (22) Konsultacje krajowe przewidziane w art. 6 dyrektywy ramowej powinny zostać przeprowadzone przed konsultacjami wspólnotowymi przewidzianymi w art. 7 tej dyrektywy tak, aby umożliwić odzwierciedlenie w konsultacjach wspólnotowych poglądów zainteresowanych stron. Pozwoliłoby to również uniknąć konieczności przeprowadzenia drugich konsultacji wspólnotowych w przypadku zmian planowanego środka wynikających z konsultacji krajowych.
- (23) Swoboda krajowych organów regulacyjnych powinna zostać dostosowana do opracowywania spójnych praktyk regulacyjnych i spójnego stosowania ram regulacyjnych, aby mogła skutecznie przyczynić się do rozwoju i zakończenia budowy rynku wewnętrznego. Dlatego krajowe organy regulacyjne powinny wspierać działania Komisji dotyczące rynku wewnętrznego oraz działania BERT, który powinien stanowić wyłączone forum współpracy pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi przy wykonywaniu zadań wynikających z ram regulacyjnych.

Środa, 24 września 2008 r.

- (24) Mechanizm wspólnotowy umożliwiający Komisji wymaganie od krajowych organów regulacyjnych wycofania się z planowanych środków dotyczących definiowania rynku i wyznaczania operatorów o znaczącej pozycji rynkowej przyczynił się znacznie do uzyskania spójnego podejścia przy identyfikowaniu okoliczności, w których można stosować uregulowania ex ante, i w których operatorzy podlegają takim uregulowaniom. Jednak nie istnieje równoważny mechanizm do stosowania w odniesieniu do środków naprawczych. Monitorowanie rynku realizowane przez Komisję, a w szczególności doświadczenie związane z art. 7 dyrektywy ramowej, wykazało, że niezgodności w stosowaniu środków naprawczych przez krajowe organy regulacyjne, nawet w podobnych warunkach rynkowych, osłabiają rynek wewnętrzny łączności elektronicznej, nie zapewniają równych warunków operatorom prowadzącym działalność w różnych państwach członkowskich i uniemożliwiają uzyskanie korzyści przez konsumentów, wynikających z transgranicznej konkurencyjności i usług. Komisja powinna uzyskać uprawnienia do wymagania od krajowych organów regulacyjnych, aby wycofały projektowane środki dotyczące środków naprawczych wybranych przez krajowe organy regulacyjne. Aby zapewnić spójne stosowanie ram regulacyjnych we Wspólnocie, Komisja powinna skonsultować się z **BERT** przed podjęciem decyzji.
- (25) Ważne jest wdrażanie ram regulacyjnych w terminie. Gdy Komisja podejmuje decyzję wymagającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania planowanego środka, krajowe organy regulacyjne powinny przedłożyć Komisji zmieniony środek. Konieczne jest ustanowienie terminu zgłoszenia zmienionego środka Komisji zgodnie z art. 7 dyrektywy ramowej, tak aby uczestnicy rynku mogli znać czas trwania przeglądu rynku i aby zwiększyć stopień pewności prawnej.
- (26) Podobnie, ze względu na konieczność uniknięcia próżni regulacyjnej w sektorze charakteryzującym się szybkimi zmianami, gdyby przyjęcie ponownie zgłoszonego projektowanego środka dalej tworzyło barierę dla jednolitego rynku lub było niezgodne z prawem wspólnotowym, Komisja powinna mieć uprawnienia do nakazania właściwemu krajowemu organowi regulacyjnemu, po konsultacji z **BERT**, nałożenia określonego środka naprawczego w wyznaczonym terminie.
- (27) Ze względu na krótkie terminy, kompetencje dotyczące mechanizmu konsultacji wspólnotowych należy przyznać Komisji, aby mogła ona podjąć środki wykonawcze prowadzące do uproszczenia procedur wymiany informacji pomiędzy Komisją a krajowymi organami regulacyjnymi, na przykład w przypadkach dotyczących stabilnych rynków lub obejmujących jedynie niewielkie zmiany wcześniejszych zgłaszanych środków bądź też w celu umożliwienia wprowadzenia zwolnienia z obowiązku zgłaszania w związku z dążeniem do uproszczenia procedur w niektórych przypadkach.
- (28) Zgodnie z celami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, ramy regulacyjne powinny zapewniać wszystkim użytkownikom, w tym niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, osobom w podeszłym wieku i użytkownikom ze szczególnymi potrzebami społecznymi, łatwy dostęp do przystępnych cenowo usług wysokiej jakości. Deklaracja 22 załączona do aktu końcowego z Amsterdamu stanowi, że instytucje Wspólnoty będą brały pod uwagę potrzeby osób niepełnosprawnych przy projektowaniu środków podlegających art. 95 Traktatu.
- (29) Częstotliwości radiowe należy uznać za ograniczony zasób publiczny o istotnej wartości publicznej i rynkowej. W interesie publicznym leży jak najskuteczniejsze i jak najefektywniejsze zarządzanie widmem z perspektywy ekonomicznej, społecznej i środowiskowej, **przy uwzględnieniu celów kulturalnych i celów pluralizmu mediów**, oraz stopniowe usuwanie przeszkód na drodze do jego efektywnego wykorzystania.
- (30) *Mimo że zarządzanie widmem pozostaje w zakresie uprawnień państw członkowskich, jedynie koordynacja i, w stosownych przypadkach, harmonizacja na szczeblu wspólnotowym może zapewnić czerpanie przez użytkowników widma pełnych korzyści z rynku wewnętrznego i skuteczną ochronę interesów UE na całym świecie.*

Środa, 24 września 2008 r.

- (31) Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące zarządzania widmem powinny być zgodne z pracami organizacji międzynarodowych i regionalnych zajmujących się zarządzaniem widmem radiowym, takich jak Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (International Telecommunications Union — ITU) i Europejska Konferencja Administracji Poczтовых i Telekomunikacyjnych (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations — CEPT), aby zapewnić skuteczne zarządzanie wykorzystywaniem widma w całej Wspólnocie i na świecie oraz jego harmonizację.
- (32) W dążeniu do realizacji celów ustanowionych w art. 8 a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), szczyt dotyczący widma radiowego powinien zostać zwołany w 2010 r. z inicjatywy państw członkowskich i z udziałem Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej i wszystkich zainteresowanych stron. Powinien on przyczynić się w szczególności do zapewnienia większej spójności w unijnych strategiach politycznych dotyczących widma radiowego, dostarczenia wytycznych w zakresie przejścia z telewizji analogowej na cyfrową telewizję naziemną oraz uwolnienia widma dla nowych usług komunikacyjnych po przejściu na nadawanie cyfrowe.
- (33) Przejście z telewizji analogicznej na cyfrową telewizję naziemną powinno, jako wynik doskonałej skuteczności technologii cyfrowych, uwolnić znaczną ilość pasm widm w UE, tzw. dywidendę cyfrową. Państwa członkowskie powinny jak najszybciej uwolnić dywidendę cyfrową, co pozwoli obywatelom europejskim na czerpanie korzyści płynących z wprowadzenia nowych, innowacyjnych i konkurencyjnych usług. W tym celu należy usunąć istniejące na poziomie krajowym przeszkody w skutecznym rozdzieleniu lub ponownym rozdzieleniu dywidendy cyfrowej oraz zastosować spójniejsze i bardziej zintegrowane podejście do rozdzielania dywidendy cyfrowej we Wspólnocie.
- (34) Częstotliwościami radiowymi należy zarządzać w taki sposób, aby zapewnić uniknięcie szkodliwych zakłóceń. Dlatego konieczne jest właściwe zdefiniowanie podstawowej koncepcji szkodliwych zakłóceń, odnosząc się do istniejących tablic przeznaczeń częstotliwości uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym, aby zapewnić ograniczenie interwencji regulacyjnej w zakresie niezbędnym do zapobieżenia takim zakłóceniom.
- (35) Aktualny system zarządzania i dystrybucji widma opiera się zasadniczo na decyzjach administracyjnych, które są niewystarczająco elastyczne, aby dotrzymywać kroku zmianom technologicznym i gospodarczym, w tym w szczególności szybkiemu rozwojowi technologii bezprzewodowej i zwiększającemu się zapotrzebowaniu na pasma częstotliwości. Nadmierna fragmentacja polityki w poszczególnych krajach prowadzi do zwiększenia kosztów i utraty szans rynkowych dla użytkowników widma, a ponadto powoduje spowolnienie tempa innowacji ze szkodą dla rynku wewnętrznego, konsumentów i ogółu gospodarki. Ponadto, warunki dostępu do częstotliwości radiowych i ich użytkowania mogą być różne w zależności od rodzaju operatora, podczas gdy usługi elektroniczne świadczane przez tych operatorów w znacznej mierze się pokrywają, co stwarza napięcia pomiędzy posiadaczami praw, rozbieżności pod względem kosztów dostępu do widma i potencjalne zakłócenia funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (36) Granice krajowe mają coraz mniejsze znaczenie dla określania optymalnego wykorzystania widma radiowego. Fragmentacja zarządzania prawami dostępu do spektrum ogranicza inwestycje i innowacje i nie pozwala operatorom i producentom urządzeń na uzyskiwanie korzyści z ekonomii skali, utrudniając w ten sposób rozwój rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej z wykorzystaniem widma radiowego.
- (37) Konieczne jest zwiększenie elastyczności zarządzania widmem i dostępu do widma za pośrednictwem zezwoleń neutralnych pod względem technologii i usług, tak aby umożliwić jego użytkownikom wybór najlepszych technologii i usług do stosowania w pasmach częstotliwości dostępnych dla usług łączności elektronicznej, określonych w krajowych planach przeznaczeń częstotliwości i w przepisach ITU dotyczących łączności radiowej („zasady neutralności technologii i usług”). Administracyjne określanie technologii i usług powinno mieć zastosowanie zawsze wtedy, gdy w grę wchodzi cele interesu ogólnego.

Środa, 24 września 2008 r.

- (38) **Ograniczenia** zasady neutralności technologii powinny być **odpowiednie i** uzasadnione potrzebą unikania szkodliwych zakłóceń, na przykład poprzez nakazy stosowania masek emisji i poziomów mocy, lub potrzebą zapewnienia ochrony zdrowia publicznego poprzez ograniczenie narażenia ogółu społeczeństwa na działanie pól magnetycznych lub zapewnienia właściwego współużytkowania widma, w szczególności gdy jego użytkowanie podlega jedynie ogólnym zezwoleniom lub **zapewnienia zgodności z celem interesu ogólnego w myśl prawa wspólnotowego**.
- (39) Użytkownicy widma powinni również mieć możliwość swobodnego wyboru usług, które chcą oferować w danej częstotliwości, z uwzględnieniem środków przejściowych dotyczących wcześniej nabytych praw, **krajowych planów przeznaczeń częstotliwości oraz przepisów ITU dotyczących łączności radiowej**. Wyjątki od zasady neutralności usług, które wymagają świadczenia określonej usługi w celu uwzględnienia krajowych spraw publicznych lub realizacji jasno zdefiniowanych celów interesu ogólnego, takich jak bezpieczeństwo życia, konieczność wspierania społecznej, regionalnej i terytorialnej spójności, **wydajne wykorzystanie częstotliwości radiowych oraz efektywne zarządzanie widmem**, należy dopuszczać w uzasadnionym i proporcjonalnym zakresie. Cele te powinny obejmować: promowanie **krajowych strategii polityki audiowizualnej i medialnej**, różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, zgodnie z definicjami zawartymi w ustawodawstwie krajowym, dostosowanymi do prawa wspólnotowego. O ile nie będzie to konieczne dla ochrony bezpieczeństwa życia **lub zagwarantowania osiągnięcia tych celów**, wyjątki nie powinny prowadzić do wyłącznego użytkowania w celu świadczenia pewnych usług, tylko raczej polegać na przyznaniu pierwszeństwa, tak aby w tym samym paśmie mogły współistnieć inne usługi lub technologie, w największym możliwym zakresie. Aby posiadacz zezwolenia mógł swobodnie wybrać najbardziej efektywny środek przenoszący zawartość usług świadczonych za pośrednictwem częstotliwości radiowych, zawartość nie powinna być regulowana w zezwoleniach na użytkowanie częstotliwości radiowych.
- (40) Do kompetencji państw członkowskich należy określanie zakresu i charakteru każdego wyjątku dotyczącego wspierania różnorodności kulturowej i językowej, **krajowej polityki audiowizualnej i medialnej** oraz pluralizmu mediów, zgodnie ze swoimi *prawami krajowymi*.
- (41) Ponieważ przyznanie widma określonym technologiom lub usługom jest wyjątkiem od zasad neutralności technologii i usług oraz zmniejsza swobodę wyboru świadczonych usług lub stosowanej technologii, wszelkie wnioski w sprawie takiego przyznania powinny być przejrzyste i podlegać konsultacjom publicznym.
- (42) W celu zapewnienia elastyczności i skuteczności krajowe organy regulacyjne powinny również umożliwić użytkownikom widma swobodny transfer lub dzierżawienie ich praw użytkowania na rzecz osób trzecich, w pasmach, które zostaną zidentyfikowane na zharmonizowanej podstawie, co pozwoliłoby na wycenę spektrum przez rynek. Z uwagi na uprawnienia do zapewnienia efektywnego użytkowania spektrum, krajowe organy regulacyjne powinny podejmować działania zapewniające, aby obrót nie prowadził do zakłócenia konkurencji, gdy widmo pozostaje niewykorzystane.
- I**
- (43) Do celów związanych z rynkiem wewnętrznym, konieczne może być również zharmonizowanie na poziomie wspólnotowym identyfikacji pasm częstotliwości podlegających obrotowi, warunków odsprzedaży lub przejścia na prawa podlegające odsprzedaży w określonych pasmach, minimalnego formatu praw podlegających odsprzedaży, wymagań niezbędnych do spełnienia w celu zapewnienia ogólnej dostępności oraz rzetelności informacji niezbędnych do odsprzedaży widma i wymagań mających na celu ochronę konkurencji i zapobieżenie przetrzymywaniu widma. Komisja powinna w związku z tym uzyskać uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych dla takiej harmonizacji. Takie środki wykonawcze powinny właściwie uwzględniać kwestię przyznania indywidualnych praw użytkowania na zasadach komercyjnych lub niekomercyjnych.
- (44) Wprowadzenie neutralności technologii i usług oraz odsprzedaży istniejących praw użytkowania widma może wymagać ustanowienia zasad przejściowych, w tym środków mających na celu zapewnienie uczciwej konkurencji, ponieważ nowy system może upoważniać niektórych użytkowników widma do rozpoczęcia konkurowania z użytkownikami widma, którzy nabyli swoje prawa do widma na bardziej uciążliwych zasadach i warunkach. Z drugiej strony, gdy prawa zostały przyznane w ramach odstępstwa od zasad ogólnych lub zgodnie z kryteriami o innym charakterze niż obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny, dla osiągnięcia celów interesu ogólnego, sytuacja posiadaczy takich praw nie powinna ulec poprawie ze szkodą dla ich nowych konkurentów poza zakresem niezbędnym do osiągnięcia takich celów interesu ogólnego. Każde widmo, które stało się zbędne do osiągnięcia celów interesu ogólnego, powinno zostać odzyskane i przydzielone ponownie zgodnie z dyrektywą o zezwoleniach.

Środa, 24 września 2008 r.

- (45) W celu promowania funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz wspierania rozwoju usług transgranicznych, Komisja powinna **mieć możliwość konsultacji z BERT** w dziedzinie numeracji. Co więcej, aby umożliwić obywatelom państw członkowskich, w tym osobom podróżującym i użytkownikom niepełnosprawnym, dostęp do pewnych usług przy użyciu tych samych, rozpoznawalnych numerów, po podobnych cenach, we wszystkich państwach członkowskich, uprawnienia Komisji do podejmowania technicznych środków wykonawczych powinny obejmować również w razie potrzeby właściwą zasadę taryfową lub właściwy mechanizm taryfowy, **jak również ustanowienie jednolitego, unijnego tymczasowego numeru telefonu zapewniającego przyjazny dla użytkownika dostęp do tych usług.**
- (46) Zezwolenia dostępu do własności publicznej lub prywatnej wydane dla przedsiębiorstw zapewniających sieci i usługi łączności elektronicznej są niezbędne do ustanowienia sieci łączności elektronicznej lub nowych elementów sieci. Dlatego zbędna złożoność i opóźnienia procedur przyznawania praw drogi mogą stanowić istotne przeszkody dla rozwoju konkurencji. W związku z tym konieczne jest uproszczenie nabywania praw drogi przez upoważnione przedsiębiorstwa. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość koordynacji nabywania praw drogi, udostępniając odpowiednie informacje na swoich stronach internetowych.
- (47) Konieczne jest wzmocnienie uprawnień państw członkowskich wobec posiadaczy praw drogi, aby zapewnić wprowadzanie lub rozwijanie nowych sieci w sposób **uczciwy, skuteczny i odpowiedzialny** wobec środowiska naturalnego, niezależnie od zobowiązania jakiegokolwiek operatora o znaczącej pozycji rynkowej do zapewnienia dostępu do jego sieci łączności elektronicznej. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość indywidualnego nakładania wymogów współużytkowania **elementów sieci oraz do urządzeń towarzyszących, takich jak przewody, maszty, anteny i wejścia do budynków** oraz lepszej koordynacji przeprowadzanych prac. Poprawa współużytkowania urządzeń może doprowadzić do istotnej poprawy konkurencji i obniżenia ogólnego kosztu finansowego i środowiskowego rozmieszczania infrastruktury łączności elektronicznej dla przedsiębiorstw, **zwłaszcza rozmieszczania nowych światłowodowych sieci dostępu. Krajowe organy regulacyjne powinny w szczególności mieć możliwość nakładania na operatorów liczących się na rynku obowiązku dostarczania oferty referencyjnej w celu zagwarantowania dostępu do swoich przewodów w uczciwy i niedyskryminacyjny sposób.**
- (48) Wiarygodne i bezpieczne przekazywanie informacji przez sieci łączności elektronicznej odgrywa coraz ważniejszą rolę w całej gospodarce i społeczeństwie. Złożoność systemów, awarie techniczne lub błędy ludzkie, wypadki lub ataki mogą wpływać na funkcjonowanie i dostępność infrastruktur fizycznych dostarczających ważne usługi obywatelom UE, w tym usługi e-Rządu. Dlatego krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić utrzymanie integralności i bezpieczeństwa publicznych sieci łączności. **Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci Informacji (ENISA) (1) powinna** przyczynić się do zwiększania poziomu bezpieczeństwa łączności elektronicznej, na przykład poprzez dostarczanie wiedzy i doświadczeń, oraz promować wymianę najlepszych praktyk. Zarówno **ENISA**, jak i krajowe organy regulacyjne powinny mieć niezbędne środki do wykonywania swoich obowiązków, w tym uprawnienia do uzyskiwania wystarczających informacji dla oceny poziomu bezpieczeństwa sieci lub usług oraz kompleksowych i wiarygodnych danych na temat przypadków rzeczywistych zagrożeń bezpieczeństwa, które wywarły istotny wpływ na działanie sieci lub usług. Biorąc pod uwagę, że właściwe stosowanie odpowiednich zasad bezpieczeństwa nie jest działaniem jednorazowym, tylko ciągłym procesem wdrażania, przeglądu i aktualizacji, od podmiotów zapewniających dostęp do sieci i świadczących usługi w zakresie łączności elektronicznej powinno się wymagać podejmowania środków mających na celu ochronę ich integralności i bezpieczeństwa odpowiednio do oceny ryzyka, z uwzględnieniem stopnia rozwoju takich środków.
- (49) W przypadku istnienia konieczności uzgodnienia wspólnego zestawu wymagań związanych z bezpieczeństwem, Komisja powinna uzyskać uprawnienia do przyjmowania technicznych środków wykonawczych pozwalających na uzyskanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa sieci i usług łączności elektronicznej na rynku wewnętrznym. **ENISA powinna** przyczynić się do harmonizacji odpowiednich technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa poprzez zapewnienie porad ekspertów. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć uprawnienia do wydawania wiążących instrukcji dotyczących technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie z dyrektywą ramową. Aby wykonywać swoje obowiązki, powinny one mieć prawo do prowadzenia dochodzeń i nakładania kar w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania wymagań.

(1) **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 460/2004 (Dz. U. L 77 z 13.3.2004, str. 1).**

Środa, 24 września 2008 r.

- (50) Doświadczenie we wdrażaniu ram regulacyjnych wskazuje na to, że rynek, na który rozszerza się znaczącą pozycję rynkową, nie stanowi źródła problemu, tylko raczej przedmiot oddziaływania jego skutków. Dlatego znacząca pozycja rynkowa na jednym rynku powinna być poddana działaniom krajowych organów regulacyjnych u źródła, a nie na rynkach sąsiednich, na których są odczuwane jej skutki.
- (51) W przypadku rynków, które zostaną zidentyfikowane jako ponadnarodowe, procedurę analizy rynku należy uprościć i zwiększyć jej skuteczność poprzez umożliwienie Komisji, przy uwzględnieniu opinii **BERT**, wyznaczenia jednego lub większej liczby przedsiębiorstw posiadających znaczącą pozycję rynkową i nałożenia na nie jednego lub większej liczby szczegółowych obowiązków, co pozwoli na rozwiązywanie problemów regulacyjnych o charakterze ponadnarodowym bezpośrednio na poziomie wspólnotowym.
- (52) W celu zapewnienia uczestnikom rynku pewności w odniesieniu do obowiązujących warunków regulacyjnych, konieczne jest ustalenie terminów dokonywania analiz rynku. Ważne jest, aby analiza rynku była prowadzona regularnie, w racjonalnych i właściwych ramach czasowych. Ramy czasowe należy ustalić z uwzględnieniem faktu, czy określony rynek był już wcześniej przedmiotem analizy i czy został prawidłowo zgłoszony. Niedokonanie przez krajowy organ regulacyjny analizy rynku w wyznaczonym terminie może zagrozić rynkowi wewnętrznemu i zwykle postępowanie w sprawie naruszenia przepisów może nie doprowadzić do uzyskania pożądanego skutku na czas. Komisja powinna mieć w związku z tym możliwość poproszenia **BERT** o pomoc w wykonywaniu zadań danego krajowego organu regulacyjnego, w szczególności o wydanie opinii obejmującej projektowany środek, analizę odnośnego rynku i odpowiednich obowiązków, które Komisja mogłaby wówczas nałożyć.
- (53) Ze względu na wysoki poziom innowacyjności technologicznej i wysoce dynamiczne rynki w sektorze łączności elektronicznej istnieje konieczność zapewnienia możliwości szybkiego dostosowywania przepisów, w sposób skoordynowany i zharmonizowany na poziomie europejskim, ponieważ doświadczenie wskazuje na to, że rozbieżności pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi we wdrażaniu ram regulacyjnych mogą stworzyć barierę utrudniającą rozwój rynku wewnętrznego. Dlatego Komisja powinna uzyskać uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych w takich obszarach, jak uregulowania nowych usług, numeracji, nazywania i adresowania, spraw konsumenckich łącznie z eDostępnością i środków regulacyjnych z zakresu rachunkowości.
- (54) Jednym z ważnych zadań nałożonych na **BERT** jest wydawanie opinii związanych ze sporami transgranicznymi, o ile jest to właściwe. Krajowe organy regulacyjne powinny w związku z tym uwzględniać w takich przypadkach wszelkie opinie **BERT**.
- (55) Doświadczenie we wdrażaniu ram regulacyjnych wskazuje, że istniejące przepisy uprawniające krajowe organy regulacyjne do nakładania grzywien okazały się nieskuteczne, jeżeli chodzi o zapewnienie właściwych zachęt do spełniania wymagań regulacyjnych. Odpowiednie uprawnienia wykonawcze mogą się przyczynić do terminowego wdrażania ram regulacyjnych, sprzyjając pewności prawnej, która jest ważnym motorem inwestycji. Brak skutecznych uprawnień w przypadku nieprzestrzegania przepisów występuje w przypadku wszystkich unormowań zawartych w ramach regulacyjnych. Dlatego wprowadzenie do dyrektywy ramowej nowego przepisu dotyczącego uchybienia obowiązkowi wynikającym z dyrektywy ramowej i dyrektyw szczegółowych powinno zapewnić stosowanie spójnych i koherentnych zasad egzekwowania przestrzegania wszystkich unormowań zawartych w ramach regulacyjnych i związanych z nimi kar.
- (56) **Należy wspierać zarówno inwestycje, jak i konkurencję, w celu zapewnienia konsumentowi możliwości wyboru.**
- (57) Istniejące ramy regulacyjne zawierały pewne przepisy ułatwiające przechodzenie ze starych ram regulacyjnych z 1998 r. na nowe ramy z 2002 r. Przejście to zostało zakończone we wszystkich państwach członkowskich i środki te powinny zostać uchylone, ponieważ są obecnie zbędne.

Środa, 24 września 2008 r.

- (58) W załączniku I do dyrektywy ramowej znajdował się wykaz rynków, które miały zostać objęte zaleceniem w sprawie odnośnych rynków produktów i usług, które mogą wymagać uregulowań *ex ante*. Załącznik ten powinien zostać uchylony, ponieważ spełnił już swój cel zapewnienia podstawy do opracowania pierwotnej wersji zalecenia ⁽¹⁾.
- (59) W załączniku II do dyrektywy ramowej wymieniono kryteria, które powinny być stosowane przez krajowe organy regulacyjne podczas oceny wspólnej pozycji dominującej zgodnie z drugim akapitem art. 14 ust. 2 tej dyrektywy. *Załącznik ten może wprowadzać w błąd krajowe organy regulacyjne przeprowadzające analizę rynku. Co więcej, koncepcja wspólnej pozycji dominującej zależy również od orzecznictwa || Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Dlatego załącznik II należy zmienić.*
- (60) Celem rozdziału funkcjonalnego, na mocy którego od zintegrowanego wertykalnie operatora wymaga się ustanowienie rozdzielonych operacyjnie jednostek organizacyjnych, jest zapewnienie świadczenia w pełni równoważnych produktów dostępu wszystkim operatorom detalicznym, w tym własnym jednostkom detalicznym zintegrowanego wertykalnie operatora. Rozdział funkcjonalny może doprowadzić do poprawy konkurencji na szeregu istotnych rynków poprzez istotne ograniczenie zachęt do dyskryminacji i poprzez ułatwienie weryfikacji i egzekwowania przestrzegania zasady niedyskryminacji. W celu uniknięcia zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym, wnioski w sprawie rozdziału funkcjonalnego powinny być z góry zatwierdzane przez Komisję.
- (61) Wdrożenie rozdziału funkcjonalnego nie powinno uniemożliwiać stosowania odpowiednich mechanizmów koordynacji pomiędzy poszczególnymi, oddzielnymi jednostkami organizacyjnymi w celu zapewnienia ochrony praw nadzoru nad zarządem i działalnością gospodarczą przysługujących spółce macierzystej.
- (62) ***Dalsza integracja rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej wymaga ściślejszej koordynacji stosowania instrumentów regulacyjnych ex ante przewidzianych w unijnych ramach prawnych w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej.***
- (63) Gdy zintegrowane wertykalnie przedsiębiorstwo zdecyduje się na przekazanie znacznej części lub całości aktywów lokalnej sieci dostępu oddzielnej jednostce organizacyjnej mającej innych właścicieli lub przez ustanowienie oddzielnej jednostki organizacyjnej, która będzie się zajmowała produktami dostępu, krajowy organ regulacyjny powinien ocenić wpływ zamierzonej transakcji na wszystkie istniejące obowiązki regulacyjne nałożone na zintegrowanego wertykalnie operatora, aby zapewnić zgodność wszelkich nowych ustaleń z dyrektywą 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) i dyrektywą 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej). Dany krajowy organ regulacyjny powinien dokonać nowej analizy rynków, na których prowadzi działalność oddzielona jednostka, i powinien odpowiednio nałożyć, utrzymać, zmienić lub wycofać nałożone obowiązki. W tym celu krajowy organ regulacyjny powinien mieć możliwość zażądania informacji od przedsiębiorstwa.
- (64) Mimo, że w niektórych okolicznościach jest właściwe, aby krajowy organ regulacyjny nakładał obowiązki na operatorów, którzy nie mają znaczącej pozycji rynkowej, aby osiągnąć takie cele, jak możliwość podłączenia typu koniec-koniec lub interoperacyjność usług, ***lub aby wspierać skuteczność i trwałą konkurencję oraz zapewnić maksymalne korzyści dla użytkowników końcowych***, niezbędne jest zapewnienie, aby takie obowiązki były nakładane zgodnie z ramami regulacyjnymi, a w szczególności z procedurami notyfikacji obowiązującymi dany organ.
- (65) Komisja ma prawo do przyjmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie warunków dostępu do telewizji cyfrowej i usług radiowych określonych w załączniku I do rozwoju rynku oraz technologii. To samo dotyczy minimalnego wykazu pozycji w załączniku II, które muszą zostać udostępnione do wiadomości publicznej, aby spełniały wymóg przejrzystości.
- (66) ***Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek legislacyjny w celu przyjęcia tych środków harmonizacyjnych dotyczących wdrożenia wspólnotowej polityki w zakresie łączności elektronicznej, które wykraczają poza techniczne środki wykonawcze.***

⁽¹⁾ Zalecenie Komisji z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie odnośnych rynków produktów i usług sektora łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. U. L 114 z 8.5.2003, str. 45).

Środa, 24 września 2008 r.

- (67) Ułatwienie dostępu do zasobów częstotliwości radiowych uczestnikom rynku przyczyni się do usunięcia barier wejścia na rynek. Co więcej, postęp technologiczny zmniejsza ryzyko szkodliwych zakłóceń w niektórych pasmach częstotliwości i dlatego zmniejsza zapotrzebowanie na indywidualne prawa użytkownika. Dlatego warunki użytkownika widma w celu świadczenia usług łączności elektronicznej powinny być na ogół określone w ogólnych zezwoleniach, chyba że indywidualne prawa będą potrzebne, biorąc pod uwagę wykorzystanie widma, do ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami lub spełnienia określonego celu interesu ogólnego. Decyzje o potrzebie istnienia indywidualnych praw powinny być podejmowane w sposób przejrzysty i proporcjonalny.
- (68) Wprowadzenie wymogu neutralności usług i technologii w decyzjach o przydziale i rozdzielaniu, wraz ze zwiększoną możliwością przekazywania praw pomiędzy przedsiębiorstwami, powinno zwiększyć swobodę i dostępne środki zapewniania łączności elektronicznej i usług mediów audiowizualnych na rzecz ogółu społeczeństwa, ułatwiając przez to również osiągnięcie celów interesu ogólnego. **Niemniej** pewne obowiązki interesu ogólnego nakładane na nadawców w odniesieniu do dostarczania usług z zakresu mediów audiowizualnych **mogą wymagać stosowania** określonych kryteriów przyznawania widma, **w przypadku gdy wydaje się** to niezbędne do spełnienia określonego celu interesu ogólnego ustalonego w prawie krajowym. Procedury związane z realizacją celów interesu ogólnego powinny być we wszystkich okolicznościach przejrzyste, obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne.
- (69) **Wszelkie całkowite lub częściowe zwolnienie** z obowiązku uiszczania opłat ustalonych za użytkowanie widma **powinno być obiektywne i przejrzyste i wynikać z innych obowiązków interesu ogólnego określonych w prawie krajowym.**
- (70) Biorąc pod uwagę ograniczony wpływ indywidualnych praw użytkownika, które nie podlegają obrotowi, na wolny dostęp do częstotliwości radiowych, ich ważność powinna być ograniczona w czasie. W przypadkach, gdy prawa użytkownika zawierają postanowienia o odnawianiu ich ważności, państwa członkowskie powinny najpierw przeprowadzić przegląd, obejmujący konsultacje publiczne, biorąc pod uwagę zmiany na rynku, odnośnie zasięgu i technologii. Ze względu na ograniczoną dostępność widma konieczne jest dokonywanie regularnych przeglądów indywidualnych praw przyznanych przedsiębiorstwom. W trakcie wykonywania takiego przeglądu państwa członkowskie powinny równoważyć interesy posiadaczy praw z potrzebą wprowadzenia odsprzedaży widma oraz bardziej elastycznego jego użytkowania za pośrednictwem ogólnych zezwoleń, tam gdzie jest to możliwe.
- (71) Krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do zapewniania skutecznego użytkowania spektrum i numerów oraz, w przypadku istnienia niewykorzystanego widma lub zasobów numeracyjnych, do podejmowania działań zapobiegających ich antykonkurencyjnemu gromadzeniu, które może utrudnić wchodzenie na rynek nowych przedsiębiorców.
- (72) Usunięcie barier prawnych i administracyjnych w odniesieniu do ogólnych zezwoleń lub praw użytkownika widma i numerów z implikacjami ogólnoeuropejskimi powinno sprzyjać rozwojowi technologii i usług oraz powinno przyczynić się do poprawy konkurencji. Chociaż koordynacja warunków technicznych dostępności i skutecznego użytkowania częstotliwości radiowych jest zorganizowana zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 676/2002/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) ⁽¹⁾, do osiągnięcia celów rynku wewnętrznego może być również niezbędne koordynowanie lub zharmonizowanie procedur selekcji oraz warunków dotyczących praw i zezwoleń w odniesieniu do pewnych pasm, praw użytkownika numerów i ogólnych zezwoleń. Dotyczy to w szczególności usług łączności elektronicznej takich jak usługi satelitarne, które ze swojej natury mogą być dostępne na rynku wewnętrznym lub mają potencjał transgraniczny, których rozwój zostałby utrudniony w wyniku rozbieżności w przydziale widma pomiędzy państwami członkowskimi **lub między UE i krajami trzecimi, z uwzględnieniem decyzji ITU i CEPT.** Dlatego Komisja, z pomocą Komitetu ds. Łączności i mając przede wszystkim na uwadze opinię BERT, powinna mieć możliwość przyjęcia technicznych środków wykonawczych, pozwalających na osiągnięcie takich celów. Środki wykonawcze przyjęte przez Komisję mogą wymagać od państw członkowskich udostępnienia praw użytkownika widma lub numerów na całym swoim terytorium, a w razie potrzeby wycofania wszelkich innych istniejących krajowych praw użytkownika. W takich przypadkach państwa członkowskie nie powinny przyznawać żadnych nowych praw użytkownika dotyczących odpowiedniego pasma widma lub zakresu numerów zgodnie z procedurami krajowymi.

⁽¹⁾ Dz. U. L 108 z 24.4.2002, str. 1.

Środa, 24 września 2008 r.

- (73) Rozwój rynku i technologii umożliwił rozmieszczanie usług łączności elektronicznej poza granice geograficzne państw członkowskich. W art. 16 dyrektywy o zezwoleniach wymaga się od Komisji, aby dokonywała przeglądu funkcjonowania krajowych systemów ogólnych zezwoleń i rozwoju transgranicznego świadczenia usług wewnątrz Wspólnoty. Stwierdzono, że przepisy art. 8 dyrektywy o zezwoleniach, dotyczące zharmonizowanego przydzielania częstotliwości radiowych, są nieskuteczne pod względem zaspokajania potrzeb przedsiębiorstw pragnących świadczyć usługi w całej Wspólnocie, w związku z czym wymagają one nowelizacji.
- (74) Mimo, że przyznawanie zezwoleń i monitorowanie zgodności z warunkami użytkowania powinno pozostać zadaniem każdego państwa członkowskiego, państwa członkowskie powinny powstrzymać się od nakładania wszelkich dalszych warunków, kryteriów lub procedur, które ograniczyłyby, zmieniły lub opóźniły prawidłowe wdrażanie zharmonizowanej lub skoordynowanej procedury selekcji lub przyznawania zezwoleń. Takie środki koordynacji lub harmonizacji mogłyby obejmować przejściowe odstępstwa lub, w przypadku widma, mechanizmy przejściowego współużytkowania widma, które zwolniłyby państwo członkowskie ze stosowania takich środków, gdy jest to uzasadnione w celu ułatwienia ich wdrażania i o ile nie stworzy to nadmiernych różnic w regulacjach i warunkach konkurencyjności między państwami członkowskimi.
- (75) Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość podejmowania skutecznych działań w zakresie monitorowania i zapewniania przestrzegania warunków ogólnych zezwoleń lub praw użytkowania, w tym uprawnień do nakładania skutecznych kar finansowych lub sankcji administracyjnych w przypadku naruszenia tych warunków.
- (76) Warunki, które mogą być dołączane do zezwoleń, powinny obejmować szczególne warunki regulujące dostępność dla użytkowników niepełnosprawnych i konieczność przekazywania informacji przez władze publiczne i służby ratownicze sobie nawzajem oraz ogółowi społeczeństwa przed wystąpieniem, w trakcie i po zakończeniu poważniejszych kataklizmów. Również biorąc pod uwagę znaczenie innowacji technicznej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wydawania zezwoleń na wykorzystywanie widma do celów doświadczalnych, z określonymi ograniczeniami i warunkami ściśle uzasadnionymi doświadczalnym charakterem takich praw.
- (77) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2887/2000 z dnia 18 grudnia 2000 r. w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej⁽¹⁾ okazało się skuteczne na początkowym etapie otwierania rynku. W dyrektywie ramowej wzywa się Komisję do monitorowania przechodzenia z ram regulacyjnych z 1998 r. na te z 2002 r. i do przedstawienia wniosku w sprawie uchylecia tego rozporządzenia we właściwym czasie. Zgodnie z ramami regulacyjnymi z 2002 r. krajowe organy regulacyjne są zobowiązane do analizy rynku hurtowego uwolnionego dostępu do pętli i podpętli metalowych w celu świadczenia usług szerokopasmowych i głosowych zdefiniowanych w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług. Ponieważ wszystkie państwa członkowskie przeanalizowały ten rynek co najmniej jednokrotnie i istnieją odpowiednie obowiązki oparte na ramach regulacyjnych z 2002 r., rozporządzenie (WE) nr 2887/2000 stało się zbędne, w związku z czym powinno zostać uchylone.
- (78) Powinny zostać przyjęte środki niezbędne do wdrożenia dyrektywy ramowej, dyrektywy o dostępie i dyrektywy o zezwoleniach, zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽²⁾.

⁽¹⁾ Dz. U. L 336 z 30.12.2000, str. 4.

⁽²⁾ Dz. U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. ||.

Środa, 24 września 2008 r.

(79) W szczególności Komisji należy przyznać uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych w odniesieniu do zgłoszeń z art. 7 dyrektywy ramowej, do harmonizacji w dziedzinie widma i numeracji oraz w sprawach związanych z bezpieczeństwem sieci i usług, do identyfikacji rynków transgranicznych, do wdrażania standardów i do ujednoliconego stosowania przepisów ram regulacyjnych. Konieczne jest również przyznanie uprawnień do podejmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie do rozwoju rynku i technologii załącznika I oraz II do dyrektywy o dostępie oraz do podejmowania środków wykonawczych w celu zharmonizowania zasad dotyczących zezwoleń oraz procedur i warunków zatwierdzania sieci i usługi łączności elektronicznej. Ponieważ środki te mają zakres ogólny i mają na celu *zmianę innych niż istotne elementów tych dyrektyw poprzez ich uzupełnienie*, muszą zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 5a decyzji 1999/468/WE. **Biorąc pod uwagę, że przeprowadzenie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą w terminach zwykle stosowanych mogłoby, w pewnych wyjątkowych sytuacjach, hamować przyjęcie środków wykonawczych we właściwym czasie, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny działać szybko w celu zapewnienia przyjęcia tych środków we właściwym czasie,**

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany do dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej)

W dyrektywie 2002/21/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) Artykuł 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zharmonizowane ramy prawne dla świadczenia usług łączności elektronicznej, sieci łączności elektronicznej, urządzeń towarzyszących i usług towarzyszących oraz niektórych aspektów dotyczących urządzeń końcowych **w celu ułatwienia dostępu dla niepełnosprawnych użytkowników oraz zachęcenia do korzystania z usług telekomunikacji elektronicznej użytkowników w mniej korzystnym położeniu.** Określa ona zadania krajowych organów regulacyjnych oraz procedury zmierzające do zapewnienia zharmonizowanego stosowania uregulowań prawnych w obrębie Wspólnoty.”

2) W art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) Litera b) otrzymuje brzmienie:

„b) »rynki ponadnarodowe« oznaczają rynki obejmujące swoim zakresem Wspólnotę lub znaczną jej część, mieszczące się w więcej niż jednym państwie członkowskim;”

b) Litera d) otrzymuje brzmienie:

„d) »publiczna sieć łączności« oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną całkowicie lub częściowo do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, które umożliwiają/wspierają przekazywanie informacji pomiędzy punktami końcowymi sieci, w tym elementy sieci, które nie są aktywne;”

c) Litera e) otrzymuje następujące brzmienie:

„e) »urządzenia towarzyszące« oznaczają takie urządzenia, które są związane z siecią łączności elektronicznej lub z usługami łączności elektronicznej i umożliwiają lub wspierają świadczenie usług za pośrednictwem powyższych sieci lub usług albo które mogą je umożliwić lub wspierać, i obejmują systemy translacji numerów lub adresów, systemy dostępu warunkowego i przewodniki po programach elektronicznych, a także infrastrukturę fizyczną, **taką jak wejścia do budynków, okablowanie budynków, wieże i inne konstrukcje wspierające**, przewody, **kanały kablowe**, maszty, **anteny**, studzienki i szafki **uliczne i wszelkie inne nieaktywne elementy;**”

Środa, 24 września 2008 r.

d) Litera l) otrzymuje brzmienie:

- „l) »dyrektywy szczegółowe« oznaczają dyrektywę 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach), dyrektywę 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), dyrektywę 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (*)

(*) Dz. U. L 201 z 31.7.2002, str. 37.”

e) Dodaje się następujące litery q), r) i s):

- „q) »rozdzielanie« oznacza wyznaczenie danego pasma częstotliwości lub zakresu numerów do wykorzystywania w celu świadczenia jednego lub kilku rodzajów usług, o ile jest to właściwe, zgodnie z określonymi warunkami;
- r) »przydział« oznacza zezwolenie udzielone przez krajowy organ regulacyjny osobie prawnej albo osobie fizycznej na użytkowanie częstotliwości radiowej albo kanału częstotliwości radiowej, numeru albo bloku lub bloków numerów;
- s) »szkodliwe zakłócenia« oznaczają zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu usług radionawigacyjnych albo innych usług związanych z bezpieczeństwem albo które w inny sposób poważnie pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają usługę radiokomunikacyjną funkcjonującą zgodnie z właściwymi przepisami **międzynarodowymi**, wspólnotowymi lub krajowymi.”

3) Artykuł 3 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie zapewniają wykonywanie uprawnień przez krajowe organy regulacyjne w sposób niezależny, bezstronny i jawny **oraz terminowy**. Krajowe organy regulacyjne nie występują o instrukcje ani nie przyjmują instrukcji od jakiegokolwiek innego organu w związku z codziennym wykonywaniem zadań przydzielanych im zgodnie z przepisami krajowymi wdrażającymi prawo wspólnotowe. Wyłącznie organy odwoławcze ustanowione zgodnie z art. 4 albo sądy krajowe są uprawnione do zawieszania lub uchylania decyzji krajowych organów regulacyjnych.

Państwa członkowskie zapewniają, by zwolnienie szefów krajowych organów regulacyjnych lub ich zastępców było możliwe wyłącznie wówczas, gdy nie będą oni spełniać warunków wymaganych do wykonywania ich obowiązków określonych wcześniej w prawie krajowym lub jeżeli dopuszczą się poważnego uchybienia. Decyzja o zwolnieniu szefa krajowego organu regulacyjnego zawiera uzasadnienie i jest opublikowana w chwili tego zwolnienia.

Państwa członkowskie zapewniają posiadanie wystarczających zasobów finansowych i ludzkich przez krajowe organy regulacyjne do wykonania przydzielonych im zadań, a także oddzielnych budżetów rocznych. Budżety te są opublikowane.

3a. Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, by cele Organu Europejskich Regulatorów Telekomunikacji (BERT) w zakresie promowania lepszej współpracy regulacyjnej i spójności były aktywnie wspierane przez krajowe organy regulacyjne.

Państwa członkowskie zapewniają krajowym organom regulacyjnym wystarczające zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań oraz umożliwienia im aktywnego uczestnictwa i wkładu w BERT. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć oddzielne budżety roczne, a budżety te powinny być podawane do wiadomości publicznej.

3b. Państwa członkowskie dopilnują, by przy przyjmowaniu decyzji dotyczących ich rynków krajowych krajowe organy regulacyjne uwzględniały w jak największym stopniu wspólne stanowiska wydane przez BERT.”

Środa, 24 września 2008 r.

4) W art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, by na szczeblu krajowym istniały skuteczne mechanizmy, które umożliwią użytkownikom oraz przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub usługi łączności elektronicznej, których dotyczy dana decyzja wydana przez krajowy organ regulacyjny, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od stron zaangażowanych w spór. Taki organ, który może być sądem, posiada odpowiednią wiedzę specjalistyczną umożliwiającą mu właściwe **i efektywne** wypełnianie jego funkcji. Państwa członkowskie zapewniają właściwe rozpatrzenie każdej sprawy, gwarantując istnienie skutecznych środków odwoławczych **oraz rozpatrzenie sprawy przed organem odwoławczym w rozsądnych granicach czasowych. Państwa członkowskie wyznaczają terminy rozpatrywania takich odwołań.**

Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja krajowego organu regulacyjnego pozostaje w mocy, chyba że zostaną przyznane środki przejściowe. Środki przejściowe mogą zostać przyznane, **zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego**, ze względu na istnienie pilnej potrzeby zawieszenia skutków decyzji w celu zapobieżenia poważnej i nieodwracalnej szkodzi dla strony wnioskującej o takie środki i gdy wymaga tego równowaga interesów.”

b) Dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. **Organy odwoławcze uprawnione są do występowania z wnioskiem o opinię BERT przed podjęciem decyzji w trakcie postępowania odwoławczego.**

4. Państwa członkowskie zbierają informacje na temat przedmiotów odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych, liczby decyzji o przyznaniu środków przejściowych podjętych zgodnie z ust. 1 i powodów takich decyzji. Państwa członkowskie udostępniają co roku takie informacje Komisji i **BERT.**”

5) Artykuł 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa udostępniające sieci i usługi łączności elektronicznej dostarczały wszystkie informacje, w tym informacje o charakterze finansowym, niezbędne krajowym organom regulacyjnym dla zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych lub decyzji wydanych na ich podstawie. Przedsiębiorstwa dostarczają niezwłocznie takie informacje na żądanie krajowego organu regulacyjnego w terminie i w zakresie przez niego wskazanym. Informacja, której żąda krajowy organ regulacyjny, powinna być proporcjonalna do celu, jakiemu ma służyć. Krajowy organ regulacyjny przedstawia uzasadnienie żądania danej informacji **i przestrzega prawa wspólnotowego i krajowego o tajemnicy przedsiębiorstwa.**”

6) Artykuły 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 6

Mechanizm konsultacji oraz zapewniania przejrzystości

Z wyjątkiem sytuacji objętych zakresem art. 7 ust. 10, art. 20, lub art. 21 i o ile nie przewidziano inaczej w ramach środka wykonawczego przyjętego zgodnie z art. 9c, państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne, zamierzające podjąć środki, zgodnie z postanowieniami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych, albo zamierzające wprowadzić ograniczenia zgodnie z art. 9 ust. 3 i art. 9 ust. 4, **mogące mieć znaczący wpływ na odnośny rynek**, umożliwiły zainteresowanym stronom wypowiedzenie się w rozsądnym terminie w kwestii proponowanych środków.

Krajowe organy regulacyjne ogłaszają przeprowadzenie procedur konsultacyjnych.

Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie jednego punktu informacyjnego, za pośrednictwem którego będą dostępne wszystkie bieżące konsultacje.

Środa, 24 września 2008 r.

Krajowy organ regulacyjny udostępnia wyniki procedur konsultacyjnych, chyba że dotyczą one informacji poufnych, zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego o tajemnicy przedsiębiorstwa. **W razie nieuzasadnionego ujawnienia informacji poufnych krajowe organy regulacyjne na wniosek zainteresowanych przedsiębiorstw dbają o jak najszybsze przyjęcie odpowiednich środków.**

Artykuł 7

Konsolidacja rynku wewnętrznego w zakresie łączności elektronicznej

1. Realizując swoje zadania wynikające z przepisów niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych, krajowe organy regulacyjne biorą przede wszystkim pod uwagę cele określone w art. 8, zwłaszcza w zakresie, w jakim odnoszą się one do funkcjonowania rynku wewnętrznego.

2. Krajowe organy regulacyjne przyczyniają się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez **przejrzystą** współpracę z Komisją i **BERT** celem zapewnienia jednolitego wdrażania we wszystkich państwach członkowskich przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych. W tym celu organy współpracują w szczególności z Komisją i **BERT** przy identyfikacji rodzajów instrumentów i środków naprawczych najlepiej nadających się do zastosowania w określonych sytuacjach rynkowych.

3. O ile przepisy wykonawcze przyjęte zgodnie z art. 7b nie stanowią inaczej, z chwilą zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6, jeżeli krajowy organ regulacyjny zamierza podjąć środek, który:

a) jest objęty zakresem art. 15 lub art. 16 niniejszej dyrektywy, art. 5 lub art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) oraz

b) może oddziaływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi,

zapewnia on udostępnienie projektowanego środka **jednocześnie** Komisji, **BERT** i krajowym organom regulacyjnym w innych państwach członkowskich, łącznie z uzasadnieniem tego środka, zgodnie z art. 5 ust. 3, i informuje Komisję, **BERT** oraz inne krajowe organy regulacyjne o takim środku. Krajowe organy regulacyjne, **BERT** oraz Komisja mogą przedstawić swoje uwagi danemu krajowemu organowi regulacyjnemu wyłącznie w terminie jednego miesiąca. Termin jednomiesięczny nie może zostać przedłużony.

4. Jeżeli proponowany środek, o którym mowa w ust. 3, zmierza do:

a) oznaczenia odnośnego rynku w sposób odbiegający od sposobu określonego w zaleceniu przyjętym zgodnie z art. 15 ust. 1; albo

b) podjęcia decyzji o wskazaniu lub niewskazaniu przedsiębiorstwa jako posiadającego, samodzielnie bądź łącznie z innymi, znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z art. 16 ust. 3, 4 albo 5; ||

■

oraz oddziaływałby na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, a Komisja poinformowała krajowy organ regulacyjny o swojej opinii, zgodnie z którą proponowany środek stanowiłby przeszkodę w funkcjonowaniu rynku jednolitego, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa wspólnotowego, a w szczególności z celami wskazanymi w art. 8, wówczas proponowany środek nie może być stosowany dłużej niż przez okres dwóch miesięcy. Okres ten nie może zostać przedłużony.

5. W ciągu dwumiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 4, Komisja może podjąć decyzję wymagającą od właściwego krajowego organu regulacyjnego wycofania projektowanego środka. Przed wydaniem decyzji Komisja uwzględni w jak największym stopniu opinię **BERT** przekazaną zgodnie z art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr .../2008 z dnia ... [ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)] (*). Decyzji towarzyszy szczegółowa i obiektywna analiza, dla czego Komisja uznaje, że projektowany środek nie powinien zostać przyjęty, łącznie ze szczegółowymi propozycjami w sprawie zmiany projektowanego środka.

Środa, 24 września 2008 r.

6. W okresie trzech miesięcy od wydania przez Komisję decyzji zgodnie z ust. 5, wymagającej od krajowego organu regulacyjnego wycofania projektowanego środka, krajowy organ regulacyjny zmienia lub cofa projektowany środek. Jeżeli projektowany środek zostanie zmieniony, krajowy organ regulacyjny przystępuje do konsultacji publicznych zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6, i ponownie zgłasza zmieniony projektowany środek Komisji zgodnie z przepisami ust. 3.

7. Dany krajowy organ regulacyjny weźmie przede wszystkim pod uwagę opinie innych krajowych organów regulacyjnych, **BERT** oraz Komisji i będzie mógł, z wyjątkiem sytuacji określonych w ustępie 4, podjąć proponowany odpowiedni środek, zaś w przypadku podjęcia tego środka — powiadomić o tym Komisję. Każdy inny organ krajowy wykonujący funkcje zgodnie z niniejszą dyrektywą lub dyrektywami szczegółowymi uwzględnia także przede wszystkim uwagi Komisji.

■

8. W szczególnych okolicznościach, jeżeli krajowy organ regulacyjny uzna, że istnieje pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji i interesów użytkowników, na zasadzie odstępstwa od procedur określonych w ust. 3 i 4, może on niezwłocznie przyjąć proporcjonalne i tymczasowe środki. O przyjęciu tychże środków zawiadamia niezwłocznie Komisję, inne krajowe organy regulacyjne i **BERT**, przedstawiając odpowiednie uzasadnienie. Decyzja krajowego organu regulacyjnego w przedmiocie nadania tym środkom charakteru trwałego lub przedłużeniu terminu ich stosowania powinna zostać podjęta zgodnie z postanowieniami ustępu 3 i 4.

(*) Dz. U. L ...”

7) Dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 7a

Procedura dotycząca spójnego stosowania środków naprawczych

1. W przypadku, gdy krajowy organ regulacyjny zamierza przyjąć środek w celu nałożenia, zmiany lub wycofania obowiązku operatora na podstawie art. 16 w związku z art. 5 i art. od 9 do 13 a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) i art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), Komisja i krajowe władze regulacyjne w innych państwach członkowskich w terminie jednego miesiąca od zgłoszenia projektowanego środka przedstawiają właściwemu krajowemu organowi regulacyjnemu uwagi.

2. Jeśli projektowany środek dotyczy nałożenia, zmiany lub wycofania obowiązku innego niż obowiązki przewidziane w art. 13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), Komisja może w tym samym terminie zgłosić właściwemu krajowemu organowi regulacyjnemu i **BERT** powody, dla których uważa, że projektowany środek stworzyłoby ograniczenie dla jednolitego rynku, lub dla których żywi poważne wątpliwości co do jego zgodności z prawem wspólnotowym. W takim przypadku projektowany środek nie jest przyjmowany w kolejnych dwóch miesiącach następujących po zgłoszeniu dokonanym przez Komisję.

W przypadku braku takiego zgłoszenia właściwy krajowy organ regulacyjny może przyjąć projektowany środek, uwzględniając w jak największym stopniu wszelkie uwagi Komisji lub każdego innego krajowego organu regulacyjnego.

3. W terminie dwóch miesięcy, o którym mowa w ust. 2, Komisja, **BERT** i właściwy krajowy organ regulacyjny ściśle współpracują w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego środka w świetle celów ustanowionych w art. 8, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej.

Środa, 24 września 2008 r.

W tym samym dwumiesięcznym terminie BERT, podejmując decyzję bezwzględną większością głosów, przyjmuje opinię potwierdzającą stosowność i skuteczność projektowanego środka lub wskazującą, że projektowany środek powinien być zmieniony, i przedstawiającą określone propozycje realizacji tego celu. Opinia ta jest uzasadniana i podawana do publicznej wiadomości.

W przypadku, gdy BERT potwierdza stosowność i skuteczność projektowanego środka, właściwy krajowy organ regulacyjny może przyjąć projektowany środek, uwzględniając w jak największym stopniu wszelkie uwagi Komisji i BERT. Krajowy organ regulacyjny podaje do publicznej wiadomości sposób, w jaki uwzględnił te uwagi.

W przypadku, gdy BERT wskazał, że projektowany środek powinien być zmieniony, Komisja może, biorąc przede wszystkim pod uwagę opinię BERT, podjąć decyzję, w której żąda od właściwego krajowego organu regulacyjnego zmiany projektowanego środka i przedstawia powody i szczegółowe propozycje realizacji tego celu.

4. Jeśli projektowany środek dotyczy nałożenia, zmiany lub wycofania obowiązku ustanowionego w art. 13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), projektowany środek nie jest przyjmowany przez kolejne dwa miesiące po upływie terminu jednego miesiąca określonego w ust. 1.

W terminie dwóch miesięcy, o którym mowa w akapicie pierwszym, Komisja, BERT oraz właściwy krajowy organ regulacyjny ściśle współpracują w celu ustalenia, czy przedstawiony projekt środka jest zgodny z art. 13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), oraz w szczególności czy jest to środek najbardziej stosowny i skuteczny. W tym celu należy odpowiednio uwzględnić opinie uczestników rynku oraz potrzebę zapewnienia rozwoju jednolitej praktyki regulacyjnej. Na uzasadnione żądanie BERT lub Komisji okres dwumiesięczny zostaje przedłużony na dalsze dwa miesiące.

W terminie nieprzekraczającym okresu ustanowionego w akapicie drugim, BERT, podejmując decyzję bezwzględną większością głosów, wydaje uzasadnioną opinię potwierdzającą stosowność i skuteczność projektowanego środka lub wskazującą, że projektowany środek nie powinien być przyjęty. Ta opinia jest uzasadniana i podawana do wiadomości publicznej.

Tylko w przypadku, gdy Komisja i BERT potwierdzą stosowność i skuteczność projektowanego środka, właściwy krajowy organ regulacyjny może przyjąć projektowany środek, biorąc pod uwagę przede wszystkim wszelkie uwagi Komisji i BERT. Krajowy organ regulacyjny podaje do publicznej wiadomości sposób, w jaki uwzględnił te uwagi.

5. W terminie trzech miesięcy od przyjęcia przez Komisję, zgodnie z ust. 3 akapit czwarty, uzasadnionej decyzji żądającej od krajowego organu regulacyjnego zmiany projektowanego środka, krajowy organ regulacyjny zmienia lub wycofuje projektowany środek. Jeżeli projektowany środek zostanie zmieniony, krajowy organ regulacyjny przystępuje do konsultacji publicznych zgodnie z procedurą konsultacji i przejrzystości, o których mowa w art. 6, i ponownie zgłasza zmieniony projektowany środek Komisji zgodnie z przepisami ust. 7.

6. Krajowy organ regulacyjny może wycofać proponowany projekt danego środka w dowolnym momencie procedury.

Artykuł 7b

Przepisy wykonawcze

|| Komisja może, uwzględniając w jak największym stopniu opinię BERT, ustanowić zalecenia lub wytyczne w odniesieniu do art. 7, definiujące formę, treść i stopień szczegółowości zgłoszeń zgodnych z art. 7 ust. 3, okoliczności, w których zgłoszenia nie będą wymagane, oraz obliczanie terminów."

Środa, 24 września 2008 r.

8) W art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 1 drugi akapit otrzymuje brzmienie:

„O ile art. 9 w odniesieniu do częstotliwości radiowych nie stanowi inaczej **i o ile co innego nie jest wymagane, aby osiągnąć cele ustanowione w ust. od 2 do 4**, państwa członkowskie uwzględniają potrzebę zagwarantowania neutralności technologicznej regulacji i zapewniają, że przy wykonywaniu zadań prawnych określonych w niniejszej dyrektywie i w dyrektywach szczegółowych, w szczególności tych związanych z zapewnieniem skutecznej konkurencji, krajowe organy regulacyjne postępują analogicznie.”

b) W ust. 2 litery a) i b) **oraz c)** otrzymują brzmienie:

„a) zapewniając, by użytkownicy, w tym użytkownicy niepełnosprawni, użytkownicy w podeszłym wieku, i użytkownicy ze szczególnymi potrzebami społecznymi niezależnie od kosztów czerpali maksymalne korzyści z różnorodności, ceny i jakości usług **oraz by dostawcy uzyskiwali rekompensatę za ewentualne dodatkowe koszty netto, które mogą udokumentować, powstałe w wyniku nałożenia obowiązku świadczenia odnośnych usług użyteczności publicznej;**

b) zapewniając, że nie występuje zniekształcenie czy ograniczenie konkurencji w sektorze łączności elektronicznej, w szczególności w odniesieniu do dostarczania treści **i usług oraz dostępu do nich we wszystkich sieciach**

c) **wspierając i ułatwiając uzależnione od rynku efektywne inwestowanie w dziedzinie infrastruktury, oraz promując technologie innowacyjne; oraz;**”

c) W ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) **Skreśla się lit. c);**

(ii) Litera d) otrzymuje brzmienie:

„d) współpracując z Komisją i **BERT** w celu rozwoju spójnych praktyk regulacyjnych i spójnego stosowania niniejszej dyrektywy oraz dyrektyw szczegółowych.”

d) W ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

(i) Litera e) otrzymuje brzmienie:

„e) uwzględniając potrzeby określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników niepełnosprawnych, użytkowników w podeszłym wieku i użytkowników ze szczególnymi potrzebami społecznymi;”

(ii) Dodaje się literę g) **oraz h)** w brzmieniu:

„g) stosując zasadę, że użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość uzyskania dostępu i rozpowszechniania wszelkich zgodnych z prawem treści oraz użytkowania wszelkich zgodnych z prawem, wybranych przez siebie aplikacji lub usług **i w tym celu przyczyniając się do promowania zgodnych z prawem treści, zgodnie z art. 33 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej).**

h) **stosując zasadę, że nie można ograniczać podstawowych praw i wolności użytkowników końcowych bez uprzedniego orzeczenia organu sądowego, w szczególności zgodnie z art. 11 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej dotyczącym wolności wypowiedzi i prawa do informacji, z wyjątkiem przypadków zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, w których orzeczenie może zostać wydane później.**”

e) **Dodaje się ust. 1 a w następującym brzmieniu:**

„5. **Krajowe organy regulacyjne, dążąc do realizacji celów polityki, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, stosują obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne zasady regulacyjne, między innymi poprzez:**

a) **propagowanie przewidywalności regulacyjnej poprzez zapewnienie ciągłości środków zaradczych w drodze dokonywania w miarę potrzeby analiz rynku;**

Środa, 24 września 2008 r.

- b) zapewnienie niedyskryminacyjnego traktowania, w podobnych okolicznościach, przedsiębiorstw dostarczających sieci i usługi łączności elektronicznej;
- c) zapewnienie konkurencji z korzyścią dla konsumentów i promowanie w miarę możliwości konkurencji w zakresie infrastruktury;
- d) promowanie inwestycji i innowacji uwarunkowanych potrzebami rynku w nowej i udoskonalonej infrastrukturze, w tym poprzez zapewnienie współużytkowania inwestycji i zapewnienie właściwego podziału ryzyka pomiędzy inwestora i przedsiębiorstwa korzystające z dostępu do nowych urządzeń;
- e) uwzględnianie różnorodności warunków dotyczących konkurencji i konsumentów, które istnieją w poszczególnych obszarach geograficznych wewnątrz państw członkowskich;
- f) nakładanie *ex ante* obowiązków regulacyjnych tylko w przypadku braku skutecznej oraz zrównoważonej konkurencji, a także łagodzenie lub znoszenie takich obowiązków, kiedy tylko warunek ten zostanie spełniony."

9) Dodaje się artykuły w następującym brzmieniu:

„Artykuł 8a

Komitet ds. polityki w zakresie widma radiowego

1. Niniejszym ustanawia się Komitet ds. polityki w zakresie widma radiowego (RSPC), jako wkład w realizację celów ustanowionych w art. 8b ust. 1, 3 i 5.

Komitet ten doradza Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji w kwestiach polityki w zakresie widma radiowego.

Komitet składa się z przedstawicieli wysokiego szczebla z każdego krajowego organu regulacyjnego odpowiedzialnego za politykę w zakresie widma radiowego w każdym państwie członkowskim. Każde państwo członkowskie ma jeden głos, a Komisja nie ma prawa głosu.

2. Na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady, Komisji lub z własnej inicjatywy Komitet ds. polityki w zakresie widma radiowego przyjmuje opinie, podejmując decyzję bezwzględnie większością głosów.

3. RSPC przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie ze swojej działalności.

Artykuł 8b

Strategiczne planowanie i koordynacja polityki w zakresie widma radiowego w Unii Europejskiej

1. Państwa członkowskie współpracują między sobą i z Komisją w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystywania widma radiowego we Wspólnocie. W tym celu biorą one pod uwagę między innymi aspekty gospodarcze, aspekty w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia, użyteczności publicznej, wolności wypowiedzi, aspekty kulturowe, naukowe, społeczne i techniczne polityki UE, jak również różne interesy użytkowników widma radiowego, w celu optymalizacji wykorzystania widma radiowego i uniknięcia szkodliwych zakłóceń.

2. Polityka UE w zakresie widma radiowego jest prowadzona bez uszczerbku dla:

a) środków przyjmowanych na szczeblu wspólnotowym lub krajowym, zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego, służących realizacji celów ogólnego interesu, w szczególności związanych z uregulowaniami dotyczącymi treści i polityką audiowizualną i medialną;

b) przepisów dyrektywy 1999/5/WE; oraz

c) prawa państw członkowskich do organizowania i korzystania z ich widma radiowego do celów zapewnienia porządku publicznego oraz publicznego bezpieczeństwa i obrony.

Środa, 24 września 2008 r.

3. Państwa członkowskie zapewniają koordynację podejść w zakresie polityki widma radiowego w Unii Europejskiej i, w stosownych przypadkach, zharmonizowane warunki w odniesieniu do dostępności i skutecznego wykorzystania widma radiowego, konieczne do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w takich obszarach polityki UE, jak łączność elektroniczna, transport, badania naukowe i rozwój.

4. Komisja, należycie uwzględniając opinię RSPC, może przedstawić wniosek legislacyjny ustanawiający program działania w zakresie widma radiowego, z uwzględnieniem strategicznego planowania i harmonizacji wykorzystania widma radiowego w Unii Europejskiej lub inne środki legislacyjne służące optymalizacji wykorzystania widma radiowego i uniknięciu szkodliwych zakłóceń.

5. Państwa członkowskie zapewniają skuteczną koordynację interesów Unii Europejskiej w organizacjach międzynarodowych posiadających kompetencje w zakresie widma radiowego. W razie konieczności zapewnienia takiej skutecznej koordynacji, Komisja, należycie uwzględniając opinię RSPC, może zaproponować Parlamentowi Europejskiemu i Radzie cele wspólnej polityki obejmujące w razie konieczności mandat negocjacyjny."

10) Artykuł 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej

1. **Uwzględniając fakt, że częstotliwości radiowe stanowią dobro publiczne o istotnej wartości społecznej, kulturowej i ekonomicznej, państwa** członkowskie zapewniają skuteczne zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej na swoim terytorium, zgodnie z przepisami **art. 8 i 8b**. Zapewniają także, by rozdzielanie i przyznawanie takich częstotliwości radiowych przez krajowe organy regulacyjne odbywało się według obiektywnych, jawnych, niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych kryteriów. **Państwa członkowskie działają przy tym w zgodzie z porozumieniami międzynarodowymi i mogą wziąć pod uwagę kwestie związane z polityką publiczną.**

2. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji użytkowania częstotliwości radiowych w obrębie Wspólnoty, mając na uwadze potrzebę zapewnienia skutecznego i wydajnego ich wykorzystania **i korzyści dla konsumentów, takich jak ekonomia skali i interoperacyjność usług. W ten sposób działają one** zgodnie z **art. 8b i 9c** niniejszej dyrektywy oraz z postanowieniami decyzji 676/2002/WE (decyzji o spektrum radiowym).

3. O ile nie przewidziano inaczej w drugim akapicie lub w ramach środków przyjętych zgodnie z art. 9c, państwa członkowskie zapewniają możliwość **świadczenia wszystkich rodzajów usług łączności elektronicznej** w pasmach częstotliwości radiowej **dostępnych** dla usług łączności elektronicznej, **zgodnie z przepisami ITU dotyczącymi łączności radiowej.**

Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia określonych rodzajów **technologii wykorzystywanych w usługach łączności elektronicznej**, gdy jest to uzasadnione koniecznością:

- a) uniknięcia **ewentualnych** szkodliwych zakłóceń,
- b) ochrony zdrowia publicznego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- c) **zagwarantowania technicznej jakości usług,**
- d) zapewnienia maksymalizacji współużytkowania częstotliwości radiowych ||,
- e) **zapewnienia efektywnego wykorzystania częstotliwości radiowych,**
- f) **realizacji celu interesu ogólnego** zgodnie z ust. 4.

Środa, 24 września 2008 r.

4. O ile nie przewidziano inaczej w drugim akapicie, państwa członkowskie zapewniają możliwość świadczenia wszystkich rodzajów usług łączności elektronicznej w pasmach częstotliwości radiowej **dostępnych** dla usług łączności elektronicznej, **zgodnie z krajowymi tabelami przeznaczenia częstotliwości i przepisami ITU dotyczącymi łączności radiowej**. Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia rodzajów świadczonych usług łączności elektronicznej.

Środki, które wymagają świadczenia usług **w zakresie łączności elektronicznej** w określonym paśmie **dostępnym dla usług łączności elektronicznej**, są uzasadnione w przypadku konieczności zapewnienia realizacji zgodnego z prawem wspólnotowym celu interesu ogólnego *określonego w prawodawstwie krajowym*, takiego jak bezpieczeństwo życia, wspieranie społecznej, regionalnej albo terytorialnej spójności albo unikanie nieskutecznego wykorzystywania częstotliwości radiowych lub **promowanie celów polityki kulturalnej i medialnej, takich jak różnorodność kulturowa i językowa oraz pluralizm mediów**.

Środek zakazujący świadczenia jakiegokolwiek innej usługi **łączności elektronicznej** w określonym paśmie może być stosowane wyłącznie wówczas, gdy będzie to uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z bezpieczeństwem życia.

5. Państwa członkowskie poddają regularnemu przeglądowi konieczność istnienia ograniczeń **i środków**, o których mowa w ust. 3 i 4 **oraz podają do publicznej wiadomości wyniki tych przeglądów**.

6. Ustępy 3 i 4 dotyczą rozdzielania i przydziału częstotliwości radiowych **od dnia ... (*)**

(*) *Data transpozycji niniejszej dyrektywy.*

11) Dodaje się art. 9a, 9b i 9c w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Przegląd ograniczeń istniejących praw

1. Przez okres pięciu lat od ...(*) państwa członkowskie **mogą zapewniać** posiadaczom praw użytkownika częstotliwości radiowych przyznanych przed tą datą **i ważnych przez okres co najmniej pięciu lat od tej daty** możliwość złożenia wniosku do właściwego krajowego organu regulacyjnego o ponowną ocenę ograniczeń ich praw zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4.

Przed podjęciem decyzji właściwy krajowy organ zawiadamia posiadacza prawa o swojej ocenie ograniczeń, wskazując zakres prawa po ponownej ocenie, zapewniając przy tym odpowiednią ilość czasu na wycofanie wniosku.

Jeżeli posiadacz prawa wycofa swój wniosek, jego prawo pozostanie niezmienione do chwili wygaśnięcia lub do końca okresu 5 lat, jeżeli nastąpi on wcześniej.

2. W przypadku, gdy posiadacz prawa, o którym mowa w ust. 1, świadczy usługi w zakresie nadawania audycji radiowych lub telewizyjnych i prawo użytkownika częstotliwości radiowych zostało mu przyznane w celu wypełnienia określonego celu interesu ogólnego, **w tym świadczenia usług nadawania, prawo użytkownika** części częstotliwości radiowych, które są niezbędne do wypełnienia tego celu **nie ulega zmianie**. Część częstotliwości radiowych, która *staje się* niepotrzebna do wypełnienia tego celu, podlega procedurze nowego przydziału praw, zgodnie z **art. 9 ust. 3 i ust. 4 niniejszej dyrektywy oraz** art. 7 ust. 2 dyrektywy o zezwoleniach.

3. Po pięcioletnim okresie, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki, aby zapewnić obowiązywanie art. 9 ust. 3 i ust. 4 w stosunku do wszelkich pozostałych rozdziałów i przydziałów częstotliwości radiowych, które istniały w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

4. W ramach wdrażania postanowień niniejszego artykułu państwa członkowskie podejmują właściwe środki w celu zagwarantowania uczciwej konkurencji.

Środa, 24 września 2008 r.

Artykuł 9b

Przeniesienie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość przekazania lub dzierżawienia przez przedsiębiorstwa na rzecz innych przedsiębiorstw indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych w pasmach, wobec których przewidziano to w ramach środków wykonawczych przyjętych zgodnie z art. 9c, **pod warunkiem, że takie przekazanie lub dzierżawienie jest zgodne z procedurami krajowymi i krajowymi planami przeznaczenia częstotliwości.**

W przypadku innych pasm państwa członkowskie mogą również ustanowić możliwość przekazania lub dzierżawienia przez przedsiębiorstwa na rzecz innych przedsiębiorstw indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych, **zgodnie z procedurami krajowymi.**

2. Państwa członkowskie zapewniają, by zamiar przedsiębiorstw przekazania praw użytkowania częstotliwości radiowych **oraz fakt takiego przekazania** był zgłaszany **właściwym** krajowym organom odpowiedzialnym za **przyznawanie indywidualnego prawa użytkowania częstotliwości radiowych**, a także by był on upubliczniony. Jeżeli użytkowanie częstotliwości radiowych zostało zharmonizowane w wyniku wdrożenia **art. 9c i** decyzji o spektrum radiowym lub innych środków przyjętych na szczeblu Wspólnoty, każde takie przekazanie powinno spełniać wymagania takiego zharmonizowanego użytkowania.

Artykuł 9c

Środki harmonizacji zarządzania częstotliwością radiową

Aby przyczynić się do rozwoju rynku wewnętrznego, w celu realizacji zasad określonych w **art. 8b, 9, 9a i 9b**, Komisja może przyjąć właściwe **techniczne** środki wykonawcze, w celu:

a) wdrożenia planu działania w zakresie widma radiowego ustanowionego w myśl art. 8b ust. 4;

b) identyfikacji pasm, których prawa użytkowania mogą być przekazywane lub dzierżawione pomiędzy przedsiębiorstwami;

c) zharmonizowania warunków dołączonych do takich praw; █

d) **identyfikacji pasm, dla których stosuje się zasadę** neutralności usług;

Te środki, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, zostaną przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. █

(*) **Data transpozycji niniejszej dyrektywy.**

12) W art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, by plany numeracyjne oraz procedury były stosowane w sposób zapewniający równe traktowanie wszystkich usługodawców **i użytkowników numerów w Unii Europejskiej**. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa, którym przydzielono dany zakres numerów, nie dyskryminowały innych usługodawców **i użytkowników** w odniesieniu do ciągów numerów używanych przy zapewnianiu dostępu do ich usług.”

b) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji **określonych numerów lub zakresów numerów** w obrębie Wspólnoty, jeżeli będzie to sprzyjać funkcjonowaniu rynku wewnętrznego albo rozwojowi usług ogólnoeuropejskich. Komisja może podjąć odpowiednie techniczne środki wykonawcze w tym zakresie, **w tym zapewnienie ponadgranicznego dostępu do krajowych zasobów numeracyjnych wykorzystywanych w przypadku podstawowych usług, takich jak biura numerów**. Środki wykonawcze mogą nakładać na **BERT** określone obowiązki związane z ich stosowaniem.

Środa, 24 września 2008 r.

Środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączona z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. ■”

- 13) W art. 11 ust. 1, słowa „działa na podstawie przejrzystych i ogólnie dostępnych procedur, bez dyskryminacji i bez zwłoki,” otrzymują brzmienie:

„działa na podstawie prostych, przejrzystych i ogólnie dostępnych procedur, stosowanych bez dyskryminacji i bez zwłoki, przy czym w każdym przypadku podejmuje decyzję w ciągu czterech miesięcy od daty złożenia wniosku, oraz”

- 14) Artykuł 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Kolokacja oraz współużytkowanie części składowych sieci i urządzeń towarzyszących przez przedsiębiorstwa udostępniające sieci łączności elektronicznej

1. Jeżeli na podstawie przepisów prawa krajowego przedsiębiorstwo udostępniające sieci łączności elektronicznej ma prawo instalowania urządzeń na, nad albo pod własnością prywatną albo państwową lub jeżeli może ono korzystać z procedury wyłączenia lub użytkowania nieruchomości, krajowe organy regulacyjne **w pełnym poszanowaniu zasady proporcjonalności**, mogą nakazać współużytkowanie tych urządzeń lub nieruchomości, w tym z wejść do budynków, **okablowania budynków**, masztów, anten, **wież i innych konstrukcji wspierających**, przewodów, **kanalów kablowych**, studzienek i szafek **oraz wszelkich innych nieaktywnych elementów**.

2. Państwa członkowskie mogą nakazać, aby posiadacze praw, o których mowa w ust. 1, współużytkowali urządzenia lub nieruchomości (w tym fizyczną kolokację), albo przyjął środki zmierzające do ułatwienia koordynacji robót publicznych w celu ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego albo dla osiągnięcia celów planowania przestrzennego, wyłącznie po upływie odpowiedniego terminu wyznaczonego dla przeprowadzenia konsultacji publicznych, podczas których wszystkie zainteresowane strony będą mogły wyrazić swoje stanowisko. Takie wspólne korzystanie albo działania koordynacyjne mogą wiązać się z ustanowieniem reguł dotyczących podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości.

3. **Państwa członkowskie zapewniają krajowym organom regulacyjnym uprawnienia umożliwiające im nakazanie posiadaczom praw, o których mowa w ust. 1, współużytkowania urządzeń lub nieruchomości (w tym fizyczną kolokację) w celu pobudzania skutecznych inwestycji w zakresie infrastruktury oraz wspierania innowacji, po upływie odpowiedniego terminu wyznaczonego dla przeprowadzenia konsultacji publicznych, podczas których osoby bezpośrednio zainteresowane powinny mieć prawo do wyrażenia swego stanowiska. Takie wspólne korzystanie albo działania koordynacyjne mogą wiązać się z ustanowieniem reguł dotyczących podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości oraz wiązać się z zapewnieniem właściwego podziału ryzyka między zainteresowanymi przedsiębiorstwami.**

4. Państwa członkowskie dopilnują, by krajowe organy regulacyjne, w oparciu o informacje dostarczone przez posiadaczy praw, o których mowa w ust. 1, ustanowiły szczegółowy spis charakterystyki, dostępności i położenia geograficznego urządzeń, o których mowa w tym ustępie, oraz udostępniły go zainteresowanym stronom.

5. Państwa członkowskie dopilnują, by właściwe organy ustanowiły odpowiednie procedury koordynacji we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi, w odniesieniu do robót publicznych, o których mowa w ust. 2 oraz innych odpowiednich publicznych urządzeń lub nieruchomości. **Procedury te mogą obejmować procedury mające na celu zapewnienie zainteresowanym stronom informacji dotyczących odpowiednich urządzeń lub nieruchomości publicznych oraz bieżących i planowanych robót publicznych, oraz że informacje te docierają do nich na czas, a współużytkowanie jest ułatwione w jak największej mierze.**

6. Środki przyjęte przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z **niniejszym artykułem** powinny być obiektywne, przejrzyste, **niedyskryminacyjne** i proporcjonalne.”

Środa, 24 września 2008 r.

15) Dodaje się rozdział IIIa w brzmieniu:

„Rozdział IIIa

BEZPIECZEŃSTWO I INTEGRALNOŚĆ SIECI I USŁUG

Artykuł 13a

Bezpieczeństwo i integralność

1. Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej podejmowały właściwe środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony bezpieczeństwa swoich sieci lub usług. Biorąc pod uwagę aktualny stan wiedzy i technologii, środki te zapewniają poziom bezpieczeństwa proporcjonalny do istniejącego ryzyka. W szczególności należy podjąć środki zapobiegające wpływowi i minimalizujące wpływ wypadków stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa na użytkowników i wzajemnie połączone sieci.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności przyjmowały **odpowiednie** środki w celu zapewnienia integralności swoich sieci, tak aby zapewnić ciągłość świadczenia usług za pośrednictwem tych sieci. **Właściwe organy krajowe przeprowadzają konsultacje ze wszystkimi podmiotami świadczącymi usługi łączności elektronicznej przed przyjęciem szczegółowych środków mających na celu bezpieczeństwo i integralność sieci łączności elektronicznej.**

3. Państwa członkowskie zapewniają zawiadomianie **właściwego** krajowego organu przez przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej o każdym naruszeniu bezpieczeństwa lub **utracie** integralności, które miało istotny wpływ na działanie sieci lub usług.

W razie potrzeby, **właściwy** krajowy organ, którego sprawa dotyczy, zawiadamia **właściwe** organy regulacyjne w innych państwach członkowskich **oraz Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA)**. W przypadku, gdy ujawnienie naruszenia leży w interesie publicznym, **właściwy** krajowy organ może o nim poinformować opinię publiczną.

Raz do roku właściwy krajowy organ przekazuje Komisji sprawozdanie podsumowujące otrzymane zgłoszenia i działania podjęte zgodnie z niniejszym ustępem.

4. Uwzględniając przede wszystkim opinię **ENISA**, Komisja może przyjąć właściwe techniczne środki wykonawcze mające na celu harmonizację środków, o których mowa w ust. 1, 2 oraz 3, w tym środki określające okoliczności, format i procedury stosowane wobec wymogów dotyczących zgłoszenia. **Przyjęcie takich technicznych środków wykonawczych nie powinno stanowić dla państw członkowskich przeszkody w przyjmowaniu dodatkowych wymogów w celu realizacji celów określonych w ust. 1 i 2.**

Techniczne środki wykonawcze dotyczące powiadomień są zgodne z przepisami dyrektywy 2002/58/WE.

Te środki wykonawcze, mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie **nowymi innymi niż istotne elementami**, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. ||

Środa, 24 września 2008 r.

Artykuł 13b

Wdrożenie i egzekwowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez **właściwe organy krajowe uprawnień** do wydawania wiążących instrukcji dla przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, w celu wdrożenia przepisów art. 13a. **Te wiążące instrukcje są proporcjonalne, ekonomicznie i technicznie wyważone oraz wdrażane w rozsądnych ramach czasowych.**

2. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez **właściwe organy krajowe uprawnień** do wymagania od przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej:

a) dostarczania informacji potrzebnych do oceny bezpieczeństwa **i integralności** ich usług i sieci, w tym do oceny udokumentowanych polityk bezpieczeństwa; oraz

b) polecenia wykwalifikowanemu, niezależnemu organowi przeprowadzenia audytu bezpieczeństwa i udostępnienia wyników takiego audytu krajowemu organowi regulacyjnemu.

3. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez **właściwe organy krajowe wszelkich uprawnień** niezbędnych do badania przypadków nieprzestrzegania wymogów, **a także ich wpływu na bezpieczeństwo i integralność sieci.**

4. Niniejsze przepisy nie naruszają art. 3 niniejszej dyrektywy.”

16) Artykuł 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli przedsiębiorstwo posiada znaczącą pozycję na określonym rynku oraz w sytuacji, gdy powiązania między obydwoma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z jednego rynku na drugi rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa, można nałożyć środki zaradcze mające na celu zapobieganie takiemu działaniu na rynku powiązanym, zgodnie z art. 9, 10, 11 i 13 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie). W przypadku, gdy środki te okażą się niewystarczające, można zastosować środki zaradcze w myśl art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa w sprawie usługi powszechnej).”

17) W art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) Nagłówek otrzymuje brzmienie:

„Procedura identyfikacji i definiowania rynków”

b) W ust. 1 pierwszy akapit otrzymuje brzmienie:

„1. Po przeprowadzeniu publicznych konsultacji oraz konsultacji z **BERT-em** Komisja przyjmuje zalecenie w sprawie odnośnych rynków produktów i usług (zwane dalej „zaleceniem”). Zalecenie określa takie rynki produktów i usług sektora łączności elektronicznej, których cechy mogą usprawiedliwiać nałożenie wymogów prawnych określonych w dyrektywach szczegółowych, bez uszczerbku dla rynków, które mogą być zdefiniowane w szczególnych przypadkach na podstawie przepisów prawa konkurencji. Komisja definiuje rynki zgodnie z zasadami prawa konkurencji.”

c) **Dodaje się ustęp w następującym brzmieniu:**

„2a. Do dnia ... (*) Komisja publikuje dla krajowych organów regulacyjnych wytyczne dotyczące decyzji mających na celu nałożenie, zmianę lub wycofanie obowiązków w odniesieniu do przedsiębiorstw o znaczącej pozycji rynkowej.

(*) *Data wejścia w życie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/ .../WE [zmieniającej dyrektywę 2002/21/WE].”*

Środa, 24 września 2008 r.

d) Ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uwzględniając przede wszystkim treść zalecenia oraz wytycznych, krajowe organy regulacyjne definiują odnośne rynki stosownie do okoliczności krajowych, a w szczególności odnośne rynki geograficzne na ich terytorium, zgodnie z zasadami prawa konkurencji. Krajowe organy regulacyjne postępują zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6 oraz 7, zanim zdefiniują rynki różne od tych, które zostały zdefiniowane w zaleceniu.”

e) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uwzględniając przede wszystkim opinię **BERT** przekazaną zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr .../2008 [ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)], Komisja może podjąć decyzję określającą rynki ponadpaństwowe.

Ta decyzja, mająca na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, jest podejmowana zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3. █”

18) W art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustępy 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnych rynków uwzględniając **rynki wymienione** w zaleceniu i uwzględniając w jak największym stopniu treść wytycznych. Państwa członkowskie zapewniają, by taka analiza została przeprowadzona w miarę potrzeby we współpracy z krajowymi organami odpowiedzialnymi za ochronę konkurencji.

2. Jeżeli na podstawie przepisów ust. 3 lub 4, art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej) albo art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) krajowy organ regulacyjny zobowiązany jest podjąć decyzję w sprawie nałożenia, utrzymania, zmiany lub cofnięcia obowiązków w odniesieniu do przedsiębiorstw, stwierdza on na podstawie dokonanej analizy rynku, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, czy na danym odnośnym rynku występuje skuteczna konkurencja.”

b) Ustępy 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. W przypadku rynków ponadpaństwowych określonych w decyzji, o której mowa w art. 15 ust. 4, Komisja wnioskuje do **BERT** o przeprowadzenie analizy rynku, uwzględniając przede wszystkim treść wytycznych, i o przekazanie opinii w przedmiocie nałożenia, utrzymania, zmiany lub cofnięcia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

Komisja, uwzględniając przede wszystkim opinię **BERT**, może wydać decyzję uznającą jedno lub więcej przedsiębiorstw za posiadające znaczącą pozycję rynkową na takim rynku, i nakładającą na nie jeden lub więcej szczegółowych obowiązków zgodnie z art. 9-13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) i art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej). Komisja dąży wówczas do realizacji celów polityki określonych w art. 8.

6. Środki podjęte zgodnie z przepisami ust. 3, 4 oraz 5 niniejszego artykułu, podlegają procedurom, o których mowa w art. 6 i 7. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnego rynku:

a) w ciągu dwóch lat od wcześniejszego zgłoszenia projektowanego środka odnoszącego się do takiego rynku;

b) w przypadku rynków niezgłoszonych wcześniej Komisji, w ciągu jednego roku od przyjęcia zmienionego zalecenia w sprawie odnośnych rynków, albo;

c) w przypadku państw członkowskich, które niedawno wstąpiły do Unii, w ciągu roku od ich przystąpienia.”

Środa, 24 września 2008 r.

c) Dodaje się ustęp 7 w brzmieniu:

„7. Jeżeli krajowy organ regulacyjny nie zakończy swojej analizy odnośnego rynku wskazanego w zaleceniu w terminie określonym w art. 16 ust. 6, Komisja może zażądać od **BERT** wydania opinii, w tym projektu środka, w sprawie analizy danego rynku i szczegółowych obowiązków, które mają zostać nałożone. **BERT** przeprowadza konsultacje publiczne dotyczące danego projektowanego środka.

”

19) W art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) W **pierwszym zdaniu ust. 1** słowa „**art. 22 ust. 2**” zastępuje się słowami „**art. 22 ust. 3**”; w drugim zdaniu ust. 1 słowa „działając zgodnie z procedurą określoną w art. 22 ust. 2” zastępuje się słowami „podejmuje właściwe środki wykonawcze i”.

b) Ustęp 2 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„W przypadku braku takich norm i/lub specyfikacji, państwa członkowskie będą zachęcały do wdrożenia norm lub zaleceń przyjętych przez Międzynarodową Unię Telekomunikacyjną (ITU), Europejską Konferencję Administracji Poczty i Telekomunikacji (CEPT), Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO) lub Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC).”

c) W ust. 6 słowa „usunie je z wykazu norm i/lub specyfikacji, o których mowa w ust. 1, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 22 ust. 3” zastępuje się słowami „podejmuje właściwe środki wykonawcze i usuwa te normy lub specyfikacje z wykazu norm lub specyfikacji, o których mowa w ust. 1.”

d) Dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Środki wykonawcze, o których mowa w ust. 1, 4 i 6, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy przez jej uzupełnienie są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”

20) W art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 1 dodaje się literę c) w brzmieniu:

„c) podmioty świadczące usługi telewizji cyfrowej i dostarczające sprzęt — do współpracy przy świadczeniu interaktywnych usług telewizyjnych dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych.”

b) Skreśla się ustęp 3.

21) Artykuł 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

Procedury harmonizacji

1. Bez uszczerbku dla art. 9 niniejszej dyrektywy oraz art. 6 i 8 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach), jeżeli Komisja stwierdzi, że rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie i dyrektywach szczegółowych **tworzą** barierę wejścia na rynek wewnętrzny, może ona wydać decyzję odnośnie do zharmonizowanego stosowania przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych dla lepszej realizacji celów określonych w art. 8, uwzględniając przede wszystkim opinię **BERT**, o ile zostanie wydana.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, mająca na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, jest podejmowana zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.

Środa, 24 września 2008 r.

3. Środki podjęte zgodnie z ust. 1 mogą obejmować wskazanie zharmonizowanego lub skoordynowanego podejścia w odniesieniu do następujących zagadnień:

- a) spójnego wdrażania podejść regulacyjnych, w tym uregulowań dotyczących nowych usług **oraz rynków lokalnych i transgranicznych usług łączności elektronicznej dla przedsiębiorstw**;
- b) numerowania, nazywania i adresowania, w tym zakresów numerów, przenoszenia numerów i identyfikatorów, systemów translacji numerów i adresów oraz dostępu do służb ratowniczych pod numerem 112;
- c) spraw konsumenckich, **nieobjętych dyrektywą 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), w tym w szczególności** dostępu usług i sprzętu łączności elektronicznej dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych;
- d) regulacji z zakresu rachunkowości, **w tym kalkulacji ryzyka inwestycyjnego**.

■

22) Artykuł 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku sporu pomiędzy usługodawcami powstałego w związku z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych, jeżeli jedna ze stron jest przedsiębiorcą udostępniającym sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej w danym państwie członkowskim, dany krajowy organ regulacyjny, na wniosek którejkolwiek ze stron i bez uszczerbku dla przepisów ust. 2, wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w możliwie najkrótszym terminie, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności. Dane państwo członkowskie wymaga, by wszystkie strony sporu w pełni współpracowały z krajowym organem regulacyjnym.”

23) Artykuł 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Rozstrzyganie sporów transgranicznych

1. W przypadku transgranicznego sporu powstałego w związku ze stosowaniem niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych pomiędzy stronami z różnych państw członkowskich, jeżeli rozstrzygnięcie sporu należy do zakresu kompetencji krajowych organów regulacyjnych więcej niż jednego państwa członkowskiego, stosuje się przepisy ust. 2, 3 oraz 4.

2. Każda ze stron może przekazać spór danemu krajowemu organowi regulacyjnemu. Krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki **w ramach BERT** celem rozstrzygnięcia sporu, **w miarę możliwości poprzez przyjęcie wspólnej decyzji**, zgodnie z celami określonymi w art. 8. **Jakiegokolwiek obowiązki nałożone na przedsiębiorstwa przez krajowe organy regulacyjne w związku z rozstrzygnięciem sporu są zgodne z postanowieniami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych.**

Każdy krajowy organ regulacyjny uprawniony do rozstrzygania takiego sporu może zwrócić się z wnioskiem do **BERT** o wydanie zalecenia zgodnego z art. 18 rozporządzenia (WE) nr .../2008 [ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)], dotyczącego działań, które należy podjąć zgodnie z przepisami dyrektywy ramowej lub dyrektyw szczegółowych w celu rozstrzygnięcia sporu.

W przypadku złożenia takiego wniosku do **BERT**, każdy krajowy organ regulacyjny uprawniony do rozstrzygania jakiegokolwiek aspektu sporu czeka z podjęciem działań rozstrzygających spór do chwili uzyskania zalecenia **BERT** zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr .../2008 [ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)], bez uszczerbku dla możliwości przyjęcia w razie potrzeby pilnych środków przez krajowe organy regulacyjne.

Środa, 24 września 2008 r.

Każdy obowiązek nałożony na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w ramach rozstrzygnięcia sporu powinien być zgodny z przepisami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych i uwzględnia przede wszystkim zalecenie wydane przez **BERT** zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr .../2008 [ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)].

3. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy umożliwiające właściwym krajowym organom regulacyjnym wspólne odstępienie od rozstrzygnięcia sporu, jeżeli istnieją inne mechanizmy, w tym mediacja, mogące lepiej i w odpowiednim czasie przyczynić się do rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z przepisami art. 8.

Krajowe organy regulacyjne niezwłocznie informują strony. Jeżeli po upływie czterech miesięcy spór nie zostanie rozstrzygnięty, a strona, **której prawa zostały naruszone**, nie wszczęła postępowania przed sądem i jeżeli zażąda tego dowolna ze stron, krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki celem rozstrzygnięcia sporu, **w miarę możliwości poprzez przyjęcie wspólnej decyzji**, zgodnie z przepisami art. 8, uwzględniając w jak największym stopniu zalecenie **BERT** wydane zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr .../2008 [ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)].

4. Procedura, o której mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody dla żadnej ze stron w skierowaniu sporu na drogę sądową.”

24) Dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Artykuł 21a

Kary

Państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące kar mających zastosowanie do naruszeń krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi oraz zapewniają wdrożenie tych kar. Przewidziane sankcje muszą być **odpowiednie**, skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie zgłaszają te przepisy Komisji najpóźniej do dnia ... (*) i dokonują bezzwłocznego zgłoszenia wszelkich późniejszych dotyczących ich zmian.”

25) W art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

a) **Dodaje się ustęp w brzmieniu:**

„1a. **W drodze odstępstwa od postanowień ust. 1 przy przyjmowaniu środków w myśl art. 9c Komisję powinien wspierać Komitet ds. widma radiowego ustanowiony na mocy art. 3 ust. 1 decyzji nr 676/2002/WE.**”

b) Ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się przepisy art. 5a ust. 1—4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE przy uwzględnieniu przepisów art. 8 tej decyzji.”

c) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się przepisy art. 5a ust. 1, 2, 4 oraz 6 i art. 7 decyzji 1999/468/WE przy uwzględnieniu postanowień art. 8 tej decyzji.”

26) Skreśla się art. 27.

27) Skreśla się **załącznik I, a załącznik II otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem do niniejszej dyrektywy.**

(*) Termin wdrożenia dyrektywy 2008/ .../WE [zmieniającej dyrektywę 2002/21/WE].

Środa, 24 września 2008 r.

Artykuł 2

Zmiany do dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie)

W dyrektywie 2002/19/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) Do art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) Lit. a) otrzymuje następujące brzmienie:

„a) »dostęp« oznacza udostępnianie urządzeń lub usług innemu przedsiębiorstwu, na ściśle określonych warunkach, na zasadzie wyłączności albo braku wyłączności, w celu świadczenia usług łączności elektronicznej, **w tym** dostarczania usług społeczeństwa informacyjnego lub usług nadawania treści. Obejmuje to m. in.: dostęp do elementów sieci i urządzeń towarzyszących, co może się wiązać z podłączeniem urządzeń za pomocą stacjonarnych albo niestacjonarnych środków (w szczególności obejmuje to dostęp do pętli lokalnej oraz urządzeń i usług niezbędnych do obsługi pętli lokalnej); dostęp do fizycznej infrastruktury, w tym budynków, przewodów i masztów; dostęp do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów operacyjnego wspierania; dostęp do translacji numerów albo systemów zapewniających ekwiwalentną funkcjonalność; **dostęp do koniecznych dla abonenta informacji i mechanizmów zwrotu kwot pobranych od użytkowników końcowych dostawcom usług biura numerów**; dostęp do sieci stacjonarnych i ruchomych, a w szczególności dla roamingu; dostęp do systemów warunkowego dostępu do usług telewizji cyfrowej; oraz dostęp do sieciowych usług wirtualnych.”

b) Lit. e) otrzymuje następujące brzmienie:

„e) **„pętla lokalna” oznacza fizyczny obwód łączący punkt zakończenia sieci ramą dystrybucyjną albo równorzędnym urządzeniem w stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej.**”

2) Artykuł 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Operatorzy publicznych sieci łączności mają prawo, a na wniosek innego uprawnionego przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 4 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach), obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń celem świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, w sposób zapewniający świadczenie tych usług oraz ich interoperacyjność w obrębie całej Wspólnoty. Operatorzy zapewnią dostęp i wzajemne połączenia innym przedsiębiorstwom na zasadach i warunkach zgodnych z wymogami nałożonymi przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z art. 5, 6, 7 oraz 8. **Zasady i warunki dotyczące wzajemnych połączeń nie wprowadzają jednak nieuzasadnionych przeszkód dla interoperacyjności.**”

3) W art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) **Ustępy 1 i 2** otrzymują brzmienie:

„**Dla realizacji celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), krajowe organy regulacyjne wspierają i w razie potrzeby zapewniają, zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy, odpowiedni dostęp oraz wzajemne połączenia, jak również interoperacyjność usług, oraz wykonują swoje zadania w taki sposób, by promować wydajność, zrównoważoną konkurencję, inwestycje i innowacje oraz zapewnić maksymalne korzyści dla użytkowników końcowych.**”

W szczególności i niezależnie od środków, które mogłyby zostać podjęte w stosunku do przedsiębiorstw dysponujących znaczącą pozycją rynkową zgodnie z art. 8, krajowe organy regulacyjne mogą nakładać:

a) **w zakresie niezbędnym do zapewnienia bezpośredniego podłączenia użytkowników końcowych oraz uczciwego i racjonalnego dostępu do usług strony trzeciej, takich jak usługi biura numerów, obowiązki na przedsiębiorstwa, które kontrolują dostęp do użytkowników końcowych, w tym, w uzasadnionych przypadkach, obowiązek wzajemnych połączeń ich sieci lub interoperacyjności ich sieci w sytuacji, kiedy nie zostało to jeszcze zrealizowane i zapewnienia interoperacyjności ich usług, w tym poprzez mechanizmy zwrotu dostawcom usług kwot pobranych od użytkowników końcowych, na sprawiedliwych, przejrzystych i rozsądnych warunkach.**

Środa, 24 września 2008 r.

b) *na operatorów, w granicach tego, co jest niezbędne dla zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do cyfrowych usług radiowych i telewizyjnych, określonych przez państwa członkowskie - obowiązek zapewnienia dostępu do innych urządzeń, o których mowa w załączniku I, część II, na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach.*

2. Obowiązki i wymogi nałożone na podstawie ust. 1 są obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne i są realizowane zgodnie z procedurami przewidzianymi w **art. 6, 7 i 7a** dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

Przy ocenie współmierności zobowiązań i warunków, które mają zostać wprowadzone, krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę różnice w warunkach konkurencji na różnych obszarach w ich państwach członkowskich.

b) Skreśla się ustęp 3 i 4.

4) Artykuł 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W związku z rozwojem rynku oraz technologii, Komisja może przyjąć środki wykonawcze zmieniające załącznik I. Środki, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3.

W przygotowywaniu przepisów, o których mowa w niniejszym ustępie, Komisji może pomagać **Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)**.”

5) Skreśla się art. 7.

6) W art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 1 wyrazy „art. 9-13” zastępuje się wyrazami „art. 9-13a”

b) **Ustęp 2 otrzymuje brzmienie:**

„2. **Jeżeli, w wyniku analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), dany operator został wskazany jako posiadający znaczącą pozycję na danym rynku, stosownie do okoliczności, krajowe organy regulacyjne, w razie potrzeby, nałożą na niego obowiązki wymienione w art. 9-13 niniejszej dyrektywy, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).**”

c) W ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

i) W pierwszym akapicie wprowadza się następujące zmiany:

— w pierwszym tiret wyrazy „art. 5 ust. 1 oraz ust. 2 i art. 6” zastępuje się wyrazami „art. 5 ust. 1 oraz art. 6”.

— w drugim tiret wyrazy „dyrektywy 97/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych oraz ochrony prywatności w sektorze telekomunikacyjnym (*)” zastępuje się wyrazami dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej (**))

(*) Dz. U. L 24 z 30.1.1998, str.1.

(**) Dz. U. L 201 z 31.7.2002, str. 37. ||

ii) Następujące zdanie dodaje się jako drugie zdanie drugiego akapitu:

„Komisja uwzględni przede wszystkim opinię **BERT** przekazaną zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. m) rozporządzenia (WE) nr .../2008 [ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów w Telekomunikacji (BERT)].”

Środa, 24 września 2008 r.

7) Artykuł 9 otrzymuje następujące brzmienie:

a) Ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne mogą, zgodnie z art. 8, nałożyć w odniesieniu do wzajemnych połączeń lub dostępu obowiązek przejrzystości, zgodnie z którym operatorzy muszą udostępniać publicznie określone informacje, takie jak dane księgowe, specyfikacje techniczne, dane dotyczące sieci, informacje o ograniczeniach dostępu do usług i aplikacji oraz polityce zarządzania ruchem, zasady i warunki podaży i użytkowania oraz ceny.”

b) Ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„4. Niezależnie od ust. 3, jeżeli stwierdzono, zgodnie z art. 14 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), że dany operator posiada znaczącą pozycję rynkową na danym rynku w odniesieniu do lokalnego dostępu stacjonarnego, krajowe organy regulacyjne zapewnią publikację oferty ramowej zawierającej co najmniej elementy wymienione w załączniku II.”

c) Ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Komisja może przyjąć niezbędne zmiany załącznika II w celu dostosowania go do rozwoju rynku i technologii. Środki, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3. Z uwagi na szczególnie pilny charakter sprawy Komisja może zastosować tryb pilny określony w art. 14 ust. 4. We wdrażaniu przepisów niniejszego ustępu Komisję może wspierać BERT.”

8) Artykuł 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Obowiązek zapewnienia dostępu i użytkowania specyficznych elementów sieci

1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na operatorów, zgodnie z art. 8, obowiązek uwzględnienia uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie specyficznych elementów sieci oraz do urządzeń towarzyszących, w szczególności jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają, że odmowa przyznania dostępu lub ustanowienie nierozsądnych zasad i warunków mających podobny skutek uniemożliwiłoby pojawienie się trwale konkurencyjnego rynku detalicznego albo nie byłoby to w interesie użytkowników końcowych.

W szczególności na operatorów są nakładane obowiązki:

- a) przyznania osobom trzecim dostępu do specyficznych elementów lub urządzeń sieciowych, w tym uwolnionego dostępu do pętli lokalnej;
- b) negocjowania w dobrej wierze z przedsiębiorstwami ubiegającymi się o dostęp;
- c) niewycofywania dostępu do urządzeń, jeżeli taki dostęp został już przyznany;
- d) oferowania szczególnych usług hurtowo celem odsprzedaży ich osobom trzecim;
- e) przyznania otwartego dostępu do technicznych interfejsów, protokołów albo innych kluczowych technologii niezbędnych dla zapewnienia interoperacyjności usług albo do wirtualnych usług sieciowych;
- f) zapewnienia kolokacji lub innych form współużytkowania urządzeń, w tym przewodów, budynków lub wejść do budynków, anten, wież i innych konstrukcji wspierających, masztów, studzienek, szafek i innych nieaktywnych elementów sieci;
- fa) dostarczenia osobom trzecim oferty ramowej dotyczącej przyznawania dostępu do przewodów;
- g) świadczenia specyficznych usług niezbędnych dla zapewnienia użytkownikom końcowym interoperacyjności usług typu koniec-koniec, w szczególności w odniesieniu do usług w inteligentnych sieciach albo usług roamingu w sieciach ruchomych;

Środa, 24 września 2008 r.

- h) zapewnienia dostępu do systemów pomocy operacyjnej albo podobnych systemów oprogramowania niezbędnych dla powstania uczciwej konkurencji w zakresie świadczenia usług;
- i) zapewnienia wzajemnych połączeń pomiędzy sieciami albo urządzeniami sieciowymi;
- j) zapewnienia dostępu do usług powiązanych takich jak zdolność identyfikowania, lokalizacji i obecności.

Krajowe organy regulacyjne mogą dołączyć do powyższych obowiązków wymogi dotyczące uczciwości, zasadności i terminowości.

2. Badając, czy zachodzą przesłanki nałożenia obowiązków, o których mowa w ustępie 1, a zwłaszcza oceniając, czy te obowiązki są proporcjonalne w odniesieniu do celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), krajowe organy regulacyjne wezmą pod uwagę w szczególności następujące elementy:

- a) techniczną i ekonomiczną wiarygodność użytkowania lub wprowadzania konkurencyjnych urządzeń, mając na uwadze tempo ewolucji rynku oraz charakter i rodzaj danych wzajemnych połączeń i dostępu, w tym wiarygodność w zakresie innych rozwiązań dotyczących dostępu do sieci, takich jak przewody;
- b) stopień wykonalności zapewnienia proponowanego dostępu, mając na uwadze dostępną pojemność;
- c) pierwotne inwestycje właściciela urządzeń, mając na uwadze wszelkie publiczne inwestycje i ryzyko związane z inwestycjami, w tym stosowny podział ryzyka między przedsiębiorstwa korzystające z dostępu do nowych urządzeń;
- d) konieczność zapewnienia długoterminowej konkurencji, w szczególności konkurencji w zakresie infrastruktury;
- e) w zależności od okoliczności, ewentualne odpowiednie prawa własności intelektualnej;
- f) świadczenie usług ogólnoeuropejskich.

3. Nakładając na operatora obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, krajowe organy regulacyjne mogą określić wymogi techniczne i operacyjne, które podmiot zapewniający ten dostęp lub osoby korzystające z niego będą musieli spełnić, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci. Obowiązki przestrzegania szczegółowych standardów lub specyfikacji technicznych powinny być zgodne ze standardami i specyfikacjami ustanowionymi zgodnie z art. 17 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej)."

9) Artykuł 13 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

a) Ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na operatorów, zgodnie z art. 8, obowiązki związane ze zwrotem kosztów oraz kontrolą cen, w tym obowiązki związane z określaniem cen w zależności od ponoszonych kosztów oraz obowiązki dotyczące systemów księgowania kosztów, w odniesieniu do udostępniania szczególnych rodzajów wzajemnych połączeń lub dostępu, jeżeli przeprowadzona analiza rynku wskazuje, że dany operator mógłby, w przypadku braku efektywnej konkurencji, utrzymywać ceny na stosunkowo wysokim poziomie albo wymuszać ze szkodą dla użytkowników końcowych. Krajowe organy regulacyjne mają na uwadze dokonane przez operatora inwestycje oraz umożliwią mu uzyskanie zwrotu stosowanej części użytego kapitału, oraz bez uszczerbku dla art.19 ust. 3 lit. d) dyrektywy 2002/21/WE, uwzględniają poniesione ryzyko oraz stosowny podział ryzyka pomiędzy inwestorów i przedsiębiorstwa korzystające z dostępu lub nowych urządzeń, w tym zróżnicowane krótko- i długoterminowe porozumienia o dzieleniu się ryzykiem.”

Środa, 24 września 2008 r.

b) *Dodaje się ustęp w brzmieniu:*

„5. Krajowe organy regulacyjne dbają o to, aby regulacja cen dostępu w przypadku długoterminowych umów w sprawie dostępu miała miejsce w oparciu o długoterminowe koszty przyrostowe wydajnie pracującego operatora, a także o to, aby uwzględniała ona stopę penetracji, obliczoną przez operatora dla nowego rynku oraz premię za ryzyko zawartą w krótkoterminowych umowach w sprawie dostępu. Premie za ryzyko są stopniowo eliminowane, gdyż postępuje penetracja rynku. Sprawdzenia ograniczenia marży nie stosuje się do umów krótkoterminowych, jeśli naliczana jest premia za ryzyko.”

10) Dodaje się artykuły 13a i 13b w brzmieniu:

„Artykuł 13a

Rozdział funkcjonalny

1. Krajowy organ regulacyjny może, w ramach nadzwyczajnego środka regulacyjnego, nałożyć, **jako środek nadzwyczajny**, na zintegrowane wertykalnie przedsiębiorstwa, zgodnie z przepisami art. 8, a w szczególności z drugim akapitem art. 8 ust. 3, obowiązek umieszczenia działalności związanej z hurtowym zapewnianiem **stałych** produktów dostępu w niezależnie działającej jednostce organizacyjnej przedsiębiorstwa.

Taka jednostka organizacyjna dostarcza produkty i usługi dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, w tym innym jednostkom działającym w ramach swojego przedsiębiorstwa, w takich samych terminach i na tych samych warunkach, w tym dotyczących poziomów cen i usług, przy użyciu tych samych systemów i procesów.

2. W przypadku zamiaru nałożenia przez krajowy organ regulacyjny obowiązku rozdziału funkcjonalnego, organ ten składa do Komisji wniosek obejmujący:

a) dowody wskazujące na to, że nałożenie **i wykonanie w rozsądnych ramach czasowych** odpowiednich obowiązków spośród obowiązków wskazanych w art. 9—13, **przy należyтым uwzględnieniu najlepszych rozwiązań regulacyjnych**, w celu zapewnienia skutecznej konkurencji po dokonaniu skoordynowanej analizy odnośnych rynków zgodnie z procedurą analizy rynków określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) nie odniosło skutku i nie odniesie trwałego skutku w postaci zapewnienia skutecznej konkurencji oraz że istnieją ważne i utrzymujące się problemy z konkurencją **i** zakłócenia rynku zidentyfikowane na szereg **analizowanych hurtowych** rynków produktów;

b) **dowody na to, że w rozsądnym terminie istnieją niewielkie szanse lub nie ma żadnych szans na konkurencję w dziedzinie infrastruktury;**

c) analizę oczekiwanego wpływu na organ regulacyjny, na przedsiębiorstwo, **a w szczególności na jego pracowników**, i na jego zachęty do inwestowania w sieć, jak i na innych zainteresowanych, w tym w szczególności **analizę** oczekiwanego wpływu na konkurencję w dziedzinie infrastruktury i jakichkolwiek potencjalnych skutków dla konsumentów;

d) **analizę powodów uzasadniających twierdzenie, że to zobowiązanie byłoby najskuteczniejszym sposobem wzmocnienia środków naprawczych mających na celu rozwiązanie zidentyfikowanych problemów lub braków na rynku;**

3. **Krajowy organ regulacyjny zawiera w swoim wniosku projekt proponowanego środka, który musi obejmować następujące elementy:**

a) dokładny charakter i poziom rozdziału;

b) identyfikację majątku oddzielnej jednostki organizacyjnej i produktów lub usług dostarczanych przez tą jednostkę;

c) rozwiązania w zakresie zarządzania zapewniające niezależność personelu zatrudnionego przez oddzielną jednostkę organizacyjną i odpowiednią strukturę zachęt;

Środa, 24 września 2008 r.

- d) zasady zapewniające przestrzeganie obowiązków;
- e) zasady zapewniające przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych;
- f) program monitorowania zapewniający przestrzeganie wymagań, obejmujący m. in. publikację corocznego sprawozdania.

4. Po uzyskaniu decyzji Komisji dotyczącej projektowanego środka przyjętego zgodnie z art. 8 ust. 3, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej). Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub cofa obowiązki, zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

5. Przedsiębiorstwo, któremu nakazano rozdział funkcjonalny, może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9—13 na każdym z rynków, na którym uznano, że ma ono znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.

Artykuł 13b

Dobrowolny podział zintegrowanego wertykalnie przedsiębiorstwa

1. Przedsiębiorstwa, które uznano za posiadające znaczącą pozycję na jednym lub kilku odnośnych rynkach zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), informują z wyprzedzeniem krajowy organ regulacyjny o zamiarze przeniesienia środków majątkowych lokalnej sieci dostępu albo ich znacznej części na oddzielną osobę prawną mającą innego właściciela albo o zamiarze ustanowienia oddzielnej jednostki organizacyjnej w celu dostarczania wszystkim usługodawcom detalicznym, w tym własnym jednostkom detalicznym, w pełni równoważnych produktów dostępu.

2. Krajowy organ regulacyjny ocenia wpływ zamierzonej transakcji na istniejące obowiązki regulacyjne na podstawie dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

W tym celu krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub cofa obowiązki zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

3. Prawnie lub operacyjnie rozdzielona jednostka organizacyjna może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9—13 na każdym z rynków, na którym uznano ją za posiadającą znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.”

11) W art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1-4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy art. 8 tej decyzji.”

■

12) Załącznik II otrzymuje brzmienie zgodne z załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

Środa, 24 września 2008 r.

Artykuł 3

Zmiany do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach)

W dyrektywie 2002/20/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. Artykuł 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązuje również następująca definicja:

»ogólne zezwolenie« oznacza ramy prawne, określone przez państwo członkowskie zapewniające prawo świadczenia dostępu do sieci oraz usług łączności elektronicznej oraz określające szczegółowe obowiązki sektorowe, jakie mogą zostać nałożone w odniesieniu do wszystkich lub poszczególnych rodzajów sieci i usług łączności elektronicznej, zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.”

2. Artykuł 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

a) Wyrazy „w artykułach 5, 6 oraz 7” zastępuje się wyrazami „w art. 5, 6, 6a oraz 7”;

b) Dodaje się akapit w następującym brzmieniu:

„Przedsiębiorstwa świadczące transgraniczne usługi łączności elektronicznej przedsiębiorstwom mającym swe siedziby w kilku państwach członkowskich są traktowane jednakowo we wszystkich państwach członkowskich i podlegają wyłącznie jednemu uproszczonemu procesowi powiadomienia w każdym zainteresowanym państwie członkowskim.”

3. Artykuł 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Prawo użytkowania częstotliwości radiowych i numerów

1. Państwa członkowskie **ułatwiają użytkowanie** częstotliwości radiowych **na mocy ogólnych zezwoleń. Państwa członkowskie mogą przyznać indywidualne prawa użytkowania** w celu:

a) uniknięcia **ewentualnych** szkodliwych zakłóceń,

b) zapewnienia wysokiej jakości technicznej usług;

c) zapewnienia efektywnego wykorzystania widma;

d) osiągnięcia innych celów interesu ogólnego, **określonych w ustawodawstwie krajowym, zgodnie z prawem wspólnotowym;** lub

e) dostosowania się do środków przyjętych zgodnie z art. 6a;

2. Państwa członkowskie przyznają **indywidualne** prawa **użytkowania** każdemu przedsiębiorstwu na jego wniosek, zgodnie z przepisami art. 6, 6a, 7 oraz 11 ust. 1 lit. c) niniejszej dyrektywy, oraz wszelkimi innymi przepisami zapewniającymi skuteczne wykorzystanie tych zasobów zgodnie z przepisami dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

Bez uszczerbku wobec szczególnych kryteriów **i procedur przyjętych** przez państwa członkowskie w zakresie przyznania prawa użytkowania częstotliwości radiowych usługodawcom w zakresie nadawania audycji radiowych i telewizyjnych dla osiągnięcia celów interesu ogólnego zgodnie z prawem wspólnotowym, takie prawa użytkowania są przyznawane w oparciu o **jawne**, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury, a w przypadku częstotliwości radiowych zgodnie z przepisami art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Wyjątkowo postępowania **mogą w drodze wyjątku** nie być otwarte w przypadkach, gdy można udowodnić, że przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych usługodawcom w zakresie nadawania audycji radiowych i telewizyjnych jest niezbędne dla wypełnienia szczegółowego obowiązku, określonego **i uzasadnionego** z góry przez państwo członkowskie jako niezbędny do osiągnięcia celu interesu ogólnego zgodnie z prawem wspólnotowym.

Przyznając takie prawa, państwa członkowskie określają, czy prawa te mogą być przekazane przez posiadacza prawa, i na jakich warunkach. W przypadku częstotliwości radiowych takie określenie jest zgodne z **art. 9 i 9b** dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowej).

Środa, 24 września 2008 r.

Jeżeli państwo członkowskie przyznaje prawo użytkowania na określony czas, powinien on być odpowiedni dla danej usługi z punktu widzenia zamierzonych celów, **przy odpowiednim uwzględnieniu potrzeby umożliwienia właściwego okresu amortyzacji inwestycji.**

Jeżeli indywidualne prawa użytkowania częstotliwości **są przyznawane** na dziesięć lat lub dłużej i nie mogą być przekazywane lub dzierżawione pomiędzy przedsiębiorstwami, zgodnie z art. 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), **właściwy krajowy organ zapewnia, aby kryteria przyznania indywidualnych praw użytkowania były stosowane i przestrzegane w okresie obowiązywania licencji.** Jeśli te kryteria te przestaną obowiązywać, indywidualne prawo użytkowania zostaje przekształcone w ogólne zezwolenie na użytkowanie częstotliwości radiowych, pod warunkiem wcześniejszego zawiadomienia o takim przekształceniu **i po upływie rozsądnego terminu**, lub zostaje uznane za możliwe do swobodnego przekazywania lub dzierżawy pomiędzy przedsiębiorstwami.

3. Decyzje **o przyznaniu** prawa użytkowania są podejmowane, ogłaszane i udostępniane publicznie jak najszybciej po otrzymaniu całkowitej dokumentacji wniosku przez krajowy organ regulacyjny, w terminie trzech tygodni w przypadku numerów przyznanych do realizacji szczególnych zadań w ramach krajowego planu numeracji oraz w terminie sześciu tygodni w przypadku częstotliwości radiowych, które przyznano **usługom** łączności elektronicznej w ramach krajowej tabeli przeznaczeń częstotliwości. Termin sześciu tygodni nie powinien w żaden sposób uchybiać postanowieniom obowiązujących umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych i pozycji orbitalnych.

4. Jeżeli, po konsultacji przeprowadzonej z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 6 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), postanowiono, że prawo użytkowania numeracji o szczególnym znaczeniu gospodarczym ma być przyznane po przeprowadzeniu konkurencyjnej albo porównawczej procedury selekcji, państwa członkowskie mogą przedłużyć maksymalny termin trzech tygodni **o maksymalnie** kolejne trzy tygodnie.

W odniesieniu do konkurencyjnej albo porównawczej procedury selekcji dla częstotliwości radiowych, stosuje się art. 7.

5. Państwa członkowskie nie ograniczają liczby praw użytkowania, które mają zostać przyznane, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia skutecznego wykorzystania częstotliwości radiowych zgodnie z art. 7.

6. **Właściwe organy krajowe** zapewniają skuteczne i wydajne użytkowanie częstotliwości radiowych zgodnie z **art. 8 ust. 2 i art. 9 ust. 2** dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej). Zapewniają również, że nie występuje zakłócenie konkurencji w wyniku przekazania lub gromadzenia praw użytkowania częstotliwości radiowych.”

4. W art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ogólne zezwolenie na udostępnianie sieci i świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa użytkowania częstotliwości radiowych i prawa użytkowania numerów mogą być poddane jedynie wymogom określonym w załączniku I. Takie wymogi powinny być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste, a w przypadku praw użytkowania częstotliwości radiowych, zgodnie z art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).”

b) W ust. 2, „artykułu 16, 17, 18 oraz 19 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej)” zastępuje się wyrazami „artykułu 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej)”.

c) W ust. 3 wyraz „załącznika” zastępuje się wyrazami „załącznika I”.

5. Dodaje się artykuł 6a w brzmieniu:

„Artykuł 6a

Środki harmonizacji

1. **Bez uszczerbku dla przepisów art. 5 ust. 1 i 2** niniejszej dyrektywy **oraz art. 8b i 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa)**, Komisja może przyjąć środki wykonawcze:

a) w celu zidentyfikowania pasm częstotliwości radiowej, których użytkowanie ma zostać objęte ogólnymi zezwoleniami;

Środa, 24 września 2008 r.

- b) w celu zidentyfikowania zakresów numeracji do harmonizacji na poziomie wspólnotowym;
- c) w celu harmonizacji procedur przyznawania ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów **przedsiębiorstwom udostępniającym ogólnoeuropejskie sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej**;
- d) w celu harmonizacji warunków określonych w załączniku II, dotyczących **udzielania przedsiębiorstwom udostępniającym ogólnoeuropejskie sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej** ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów.

■

Te środki, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14a ust. 3.

2. Środki, o których mowa w ust. 1 mogą, o ile jest to właściwe, umożliwiać państwom członkowskim złożenie uzasadnionego wniosku o częściowe zwolnienie lub tymczasowe odstępstwo od tych środków.

Komisja ocenia uzasadnienie wniosku, biorąc pod uwagę sytuację w państwie członkowskim, i może przyznać częściowe zwolnienie lub tymczasowe odstępstwo lub oba te środki, o ile nie odsunie to nadmiernie w czasie wdrożenia środków wykonawczych, o których mowa w ust. 1, albo nie stworzy nadmiernych różnic pomiędzy państwami członkowskimi w odniesieniu do sytuacji konkurencyjnej lub regulacyjnej.

■

6) W art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) W ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

i) Pierwsze zdanie otrzymuje brzmienie:

„1. Państwo członkowskie rozważające, czy ograniczyć liczbę praw użytkowania, które mają zostać przyznane dla częstotliwości radiowych, albo czy wydłużyć okres obowiązywania istniejących praw inaczej niż zgodnie z określonymi w nich warunkami, powinno między innymi:”

ii) Litera c) otrzymuje brzmienie:

„c) ogłosić każdą decyzję dotyczącą ograniczeń w przyznawaniu praw użytkowania lub odnawianiu praw użytkowania, wraz z jej uzasadnieniem;”

b) Ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli przyznawanie praw użytkowania częstotliwości radiowych powinno być ograniczone, państwa członkowskie przyznają takie prawa według kryteriów selekcji, które muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne oraz proporcjonalne. Każde kryterium selekcji musi uwzględniać cele określone w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) i wymagania z art. 9 tej dyrektywy.”

c) W ust. 5 wyrazy „art. 9” zastępuje się wyrazami „art. 9b”.

7) W art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) Ustępy 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne monitorują i nadzorują zgodność z wymogami określonymi w ogólnym zezwoleniu lub prawach użytkowania oraz w szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.

Krajowe organy regulacyjne posiadają uprawnienia do zażądania, aby przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie ogólnego zezwolenia lub korzystające z prawa użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów dostarczyły wszystkich informacji niezbędnych do sprawdzenia, czy są spełnione wymogi określone w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.

Środa, 24 września 2008 r.

2. Jeżeli krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że dane przedsiębiorstwo nie spełnia jednego lub więcej wymogów określonych w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zawiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu odpowiednią możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii, w rozsądnym terminie.

3. Właściwy organ posiada uprawnienia do żądania usunięcia naruszeń, o których mowa w ust. 2, albo natychmiast, albo w rozsądnym terminie, a także przyjmuje odpowiednie i proporcjonalne środki zmierzające do zapewnienia zgodności ze stanem prawnym.

W tym celu państwa członkowskie upoważniają właściwe organy do nakładania:

a) odstraszaających kar finansowych, w stosownych przypadkach, **które mogą obejmować okresowe kary z mocą wsteczną; oraz**

b) **nakazów zaprzestania świadczenia usługi lub pakietu usług, których kontynuowanie prowadziłyby do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu osiągnięcia zgodności ze zobowiązaniami dotyczącymi dostępu nałożonymi po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).**

b) Ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2 i 3, państwa członkowskie upoważniają właściwy organ do nakładania kar finansowych na przedsiębiorstwa, o ile jest to właściwe, z tytułu nieprzekazania informacji zgodnie z obowiązkami nałożonymi na nie na podstawie art. 11 ust. 1 lit. a) albo lit. b) niniejszej dyrektywy lub art. 9 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) w rozsądnym terminie określonym przez krajowy organ regulacyjny.”

c) Ustęp 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach poważnego **lub** powtarzającego się uchybienia wymogom określonym w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, jeżeli środki zmierzające do zapewnienia zgodności ze stanem prawnym, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, okażą się nieskuteczne, krajowe organy regulacyjne mogą zakazać przedsiębiorstwu dalszego świadczenia dostępu do sieci lub usług łączności elektronicznej albo zawiesić lub cofnąć prawo użytkowania. Mogą zostać zastosowane sankcje i kary, które są skuteczne, proporcjonalne i odstraszaające, w odniesieniu do okresu każdego uchybienia, nawet jeżeli takie uchybienie zostanie później naprawione.”

d) Ustęp 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Niezależnie od przepisów ustępów 2, 3 oraz 5, jeżeli właściwy organ dysponuje dowodem uchybienia wymogom określonym w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczegółowych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, które stanowi bezpośrednie i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, obronności lub zdrowia publicznego, albo spowoduje poważne gospodarcze lub operacyjne problemy dla innych usługodawców lub użytkowników korzystających z sieci lub usług łączności elektronicznej **lub innych użytkowników widma radiowego**, może on podjąć niezwłocznie środki tymczasowe, mające na celu naprawienie sytuacji, zanim zostanie wydana ostateczna decyzja w tej sprawie. Następnie należy zapewnić danemu przedsiębiorstwu odpowiednią możliwość wypowiedzenia się w danej kwestii i zaproponowania środków naprawczych. W razie potrzeby właściwy organ będzie mógł zatwierdzić podjęte środki tymczasowe, które mogą obowiązywać przez maksymalnie 3 miesiące.”

e) **Dodaje się ustęp w brzmieniu:**

„6a. **Państwa członkowskie zgodnie z prawem krajowym gwarantują poddanie kontroli sądowej środków podejmowanych przez organy krajowe na mocy ust. 5 i 6.**”

8) Artykuł 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

a) W literach a) i b) wyraz „załącznik” zastępuje się wyrazem „załącznik I”.

b) **akapicie pierwszym dodaje się literę w brzmieniu:**

„g) **wspieranie wydajnego wykorzystania i zapewnienie skutecznego zarządzania częstotliwościami radiowymi.**”

Środa, 24 września 2008 r.

9) Artykuł 14 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 14

Zmiana praw i obowiązków

1. Państwa członkowskie zapewniają, by prawa, wymogi oraz procedury dotyczące ogólnych zezwoleń, praw użytkowania albo praw instalowania urządzeń mogły być zmienione jedynie w obiektywnie uzasadnionych przypadkach oraz w sposób proporcjonalny, uwzględniając, o ile jest to właściwe, szczegółowe warunki dotyczące praw użytkowania częstotliwości radiowych podlegających obrotowi. Zamiar wprowadzenia takich zmian ogłasza się w odpowiedni sposób, a zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, przyznaje się wystarczająco dużo czasu na wypowiedzenie się w kwestii proponowanych zmian, czyli co najmniej cztery tygodnie, z wyjątkiem nadzwyczajnych okoliczności.

2. Państwa członkowskie nie ograniczają i nie cofają praw instalowania urządzeń lub praw użytkowania częstotliwości radiowych przed wpływem okresu, na jaki zostały one przyznane, chyba że jest to uzasadnione i stosowane zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego dotyczącymi odszkodowania w razie cofnięcia praw.”

10) Dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Artykuł 14a

Komitet

1. Komisję wspiera Komitet ds. Łączności.

2. W drodze odstępstwa od postanowień ust. 1 przy przyjmowaniu środków w myśl art. 6a ust. 1 lit. a), c) i d), Komisję powinien wspierać Komitet ds. widma radiowego ustanowiony na mocy art. 3 ust. 1 decyzji nr 676/2002/WE.

3. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się postanowienia art. 3 oraz 7 decyzji 1999/468/WE, przy uwzględnieniu przepisów art. 8 tej decyzji.

4. W razie odwołania do niniejszego ustępu, stosuje się postanowienia art. 5a ust. 1-4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, przy uwzględnieniu przepisów art. 8 tej decyzji.

■

11) Artykuł 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, by wszystkie odpowiednie informacje na temat praw, wymogów, procedur, kosztów, opłat i decyzji związanych z ogólnymi zezwoleniami, prawami użytkowania i prawami instalowania urządzeń były publikowane oraz uaktualniane w odpowiedni sposób, tak aby zapewnić łatwy dostęp do tych informacji dla wszystkich zainteresowanych stron.”

12) W art. 17 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla art. 9a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), państwa członkowskie dostosowują zezwolenia obowiązujące w dniu 31 grudnia 2009 r. do art. 5, 6, 7 oraz załącznika I do niniejszej dyrektywy nie później niż do [dnia 31 grudnia 2010 r.]

2. Jeżeli zastosowanie ustępu 1 pociąga za sobą ograniczenie praw albo zwiększenie obowiązków wynikających z obowiązujących już zezwoleń, państwa członkowskie mogą przedłużyć ważność powyższych praw i obowiązków nie później niż do [dnia 30 września 2011 r.], pod warunkiem, że nie będzie to naruszało praw innych przedsiębiorstw, wynikających z przepisów prawa wspólnotowego. Państwa członkowskie zgłaszają Komisji takie przedłużenie terminu oraz przedstawiają jego uzasadnienie.”

13) Treść zmienionego załącznika określono w załączniku do niniejszej dyrektywy.

14) Dodaje się nowy załącznik II, którego tekst został określony w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Środa, 24 września 2008 r.

Artykuł 4**Procedura kontrolna**

1. Komisja dokona okresowego przeglądu funkcjonowania niniejszej dyrektywy i dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) i złoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie przed upływem trzech lat od daty zastosowania, o której mowa w art. 6 ust. 1. W swoim sprawozdaniu Komisja oceni, czy w świetle rozwoju sytuacji na rynku oraz w odniesieniu do konkurencji i ochrony konsumenta zachodzi potrzeba przedłużenia okresu obowiązywania przepisów w odniesieniu do sektorowych uregulowań *ex ante*, o których mowa w art. 8-13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) oraz czy powinny one zostać zniesione lub uchylone. W tym celu Komisja może zwrócić się do państw członkowskich oraz krajowych organów regulacyjnych i BÉRT z wnioskiem o przekazanie informacji, które zostaną jej dostarczone bez zbędnej zwłoki.

2. W przypadku stwierdzenia przez Komisję konieczności zmian lub uchylecia postanowień, o których mowa w ust.1, przedstawia ona bez zbędnej zwłoki wniosek Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 5

Uchylenie

Uchyła się rozporządzenie (WE) nr 2887/2000.

Artykuł 6

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą w terminie najpóźniej do [...]. Państwa członkowskie są zobowiązane do przekazywania Komisji tekstu krajowych przepisów oraz tabeli korelacji pomiędzy tymi przepisami a dyrektywą.

Państwa członkowskie stosują powyższe przepisy od [...].

Przyjmując powyższe przepisy, państwa członkowskie zapewniają, by zawierały one odniesienie do niniejszej dyrektywy lub by odniesienie to towarzyszyło ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 7

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie [...] dnia od daty jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 8

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ||

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Środa, 24 września 2008 r.

ZAŁĄCZNIK

1. Załącznik II do dyrektywy 2002/21/WE otrzymuje następujące brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK II

Kryteria stosowane przez krajowe organy regulacyjne przy ocenie występowania wspólnej pozycji dominującej, zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 2

Dwa lub więcej przedsiębiorstw może być uznane za posiadające wspólnie pozycję dominującą w rozumieniu art. 14, jeżeli, nawet w braku strukturalnych czy innych powiązań pomiędzy nimi, działają one na rynku, który charakteryzuje się brakiem rzeczywistej konkurencji i na którym żadne pojedyncze przedsiębiorstwo nie ma znaczącej pozycji rynkowej. Niezależnie od orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich o wspólnej pozycji dominującej, taka sytuacja prawdopodobnie wystąpi, jeżeli rynek będzie skoncentrowany i wykaże określone charakterystyki, z których następujące mogą być najbardziej istotne w kontekście łączności elektronicznej:

- niska elastyczność podaży
- podobne udziały w rynku
- wysokie prawne lub ekonomiczne bariery dostępu
- integracja pionowa ze zbiorową odmową dostaw
- brak równoważącej siły nabywczej
- brak potencjalnej konkurencji

Powyższa lista nie jest wyczerpująca, zaś kryteria nie muszą być spełnione łącznie. Powyższa lista ma raczej za zadanie zilustrować rodzaje dowodów, jakie mogą być użyte na poparcie twierdzeń o istnieniu wspólnej pozycji dominującej.”

2. W załączniku II do dyrektywy 2002/19/WE tytuł, definicje, część A i część B, pkt 1 otrzymują brzmienie:

„Załącznik II

Minimalny wykaz elementów, jakie mają zostać zawarte w ofercie referencyjnej dla hurtowego dostępu do infrastruktury sieci, w tym dzielony lub w pełni uwolniony dostęp do sieci stacjonarnej, publikowane przez operatorów o znaczącej pozycji rynkowej (SMP).

Do celów niniejszego załącznika stosuje się następujące definicje:

- a) „podpętla lokalna” oznacza częściową pętlę lokalną łączącą punkt zakończenia sieci [...] z koncentratorem lub określonym pośrednim punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej;
- b) „uwolniony dostęp do pętli lokalnej” oznacza pełny uwolniony dostęp do pętli lokalnej i współdzielony dostęp do pętli lokalnej; nie oznacza zmiany własności pętli lokalnej;
- c) „pełny uwolniony dostęp do pętli lokalnej” oznacza zapewnienie beneficjentowi dostępu do pętli lokalnej lub podpętli lokalnej operatora SMP upoważniające do pełnego wykorzystania możliwości infrastruktury sieci;
- d) „pełny uwolniony dostęp do pętli lokalnej” oznacza zapewnienie beneficjentowi dostępu do pętli lokalnej lub podpętli lokalnej operatora SMP upoważniające do pełnego wykorzystania możliwości infrastruktury sieci, takich jak część częstotliwości lub ekwiwalent;

Środa, 24 września 2008 r.

A. Warunki uwolnionego dostępu

1. **Elementy sieci, do których zapewnia się dostęp, obejmujące w szczególności następujące elementy, wraz ze stosownymi urządzeniami towarzyszącymi:**

- a) **uwolniony dostęp do pętli lokalnych i podpętli lokalnych;**
- b) **dostęp w odpowiednich punktach sieci służący zapewnieniu równorzędnej funkcjonalności uwolnionego dostępu w warunkach, w których dostęp ten nie jest możliwy ze względów technicznych lub gospodarczych;**
- c) **dostęp kablowy umożliwiający instalację sieci dostępu i przesyłu wstecznego;**

2. **Informacje dotyczące fizycznych punktów dostępowych, w tym szafek ulicznych i przełącznic, dostępności pętli lokalnych i podpętli, urządzeń przewodzących i do przesyłu wstecznego w określonych częściach sieci dostępu oraz dostępności w przewodach;**

3. **Warunki techniczne związane z dostępem i wykorzystaniem pętli lokalnych, podpętli i przewodów, w tym specyfikacje techniczne par skręconych przewodów lub światłowodów lub ekwiwalentów, dystrybutorów kablowych, przewodów i urządzeń towarzyszących;**

4. **Procedura zamówień i realizacji, ograniczenia w wykorzystaniu.**

B. Usługi kolokacji

1. **Informacje dotyczące odpowiednich punktów dostępowych operatora SMP rynkowej lub lokalizacji sprzętu oraz jego planowanej aktualizacji."**

3. W załączniku do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) Nagłówek „Załącznik” zastępuje się nagłówkiem „Załącznik I”.
- 2) Pierwszy akapit otrzymuje brzmienie:

„Wymogi wymienione w niniejszym załączniku składają się na maksymalną listę wymogów, które mogą być związane z ogólnym zezwoleniem (część A), prawami użytkownika częstotliwości radiowych (część B) oraz prawami użytkownika numerów (część C), o których mowa w art. 6 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 lit. a, w granicach dozwolonych zgodnie z art. 5, 6, 7, 8 i 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).”

3) W części A wprowadza się następujące zmiany:

- a) Punkt 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„4. Dostępność numerów z **krajowych planów** numeracji **państw członkowskich** dla użytkowników końcowych, numerów z ETNS i UIFN, w tym wymogi zgodne z przepisami dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej).”

- b) Punkt 7 otrzymuje następujące brzmienie:

„7. Ochrona danych osobowych i prywatności, specyficznych dla sektora łączności elektronicznej, zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (*).”

(*) Dz. U. L 201 z 31.7.2002, str. 37.

Środa, 24 września 2008 r.

c) Punkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Reguły dotyczące ochrony konsumenta, specyficzne dla sektora łączności elektronicznej, w tym wymogi zgodne z przepisami dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej), i warunki dostępu dla użytkowników niepełnosprawnych zgodnie z art. 7 niniejszej dyrektywy.”

d) W pkt 11 i 16 wyraz „dyrektywa 97/66/WE” zastępuje się wyrazem „dyrektywa 2002/58/WE”.

e) Dodaje się ustęp 11a w brzmieniu:

„11.a Warunki użytkowania w odniesieniu do komunikatów kierowanych przez organy publiczne do ogółu ludności, ostrzegających o bezpośrednich zagrożeniach i mających na celu zmniejszenie konsekwencji poważniejszych kataklizmów.”

f) W pkt 12 usuwa się wyrazy „oraz nadawcami publicznymi”.

g) **Dodaje się literę w brzmieniu**

„19. **Obowiązki dotyczące przejrzystości spoczywające na dostawcach w zakresie zapewnienia bezpośredniego podłączenia użytkownika końcowego, w tym nieograniczonego dostępu do treści, usług i aplikacji, zgodnie z celami i zasadami określonymi w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE, ujawnianie informacji o ograniczeniach dostępu do usług i aplikacji oraz polityce zarządzania przesyłem, a także, tam gdzie jest to konieczne i proporcjonalne, dostęp krajowych organów regulacyjnych do takich informacji niezbędny w celu zweryfikowania poprawności ujawnionych informacji.**”

4) W części B wprowadza się następujące zmiany:

a) Punkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obowiązek świadczenia usługi lub korzystania z rodzaju technologii, dla których prawo użytkowania danej częstotliwości zostało przyznane, w tym, w razie potrzeby, wymagania dotyczące zasięgu.”

b) Skreśla się pkt 2.

█

c) Punkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Dobrowolne zobowiązania, jakie przedsiębiorstwo, któremu przydzielono prawo użytkowania, przyjęło na siebie podczas konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji. **Jeśli takie zobowiązanie odpowiada faktycznie jednemu lub kilku obowiązkom wymienionym w art. 9 — 13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), zobowiązanie to uważa się za wygasłe najpóźniej w dniu 1 stycznia 2010 r.**”

d) Dodaje się następujący pkt 9:

„9. Szczególne obowiązki związane z doświadczalnym użytkowaniem częstotliwości radiowych.”

5) W części C wprowadza się następujące zmiany:

a) **Punkt 1 otrzymuje brzmienie:**

„1. **Określenie usługi, dla której numer będzie użytkowany, w tym wszelkie wymogi związane ze świadczeniem tej usługi i, aby uniknąć wątpliwości, zasady taryfowe i maksymalne ceny, które mogą mieć zastosowanie do szczególnych zakresów numerów w celu zapewnienia ochrony konsumenta zgodnie z art. 8 ust. 4 lit. b) dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).**”

b) W części C pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Dobrowolne zobowiązania, jakie przedsiębiorstwo, któremu przydzielono prawo użytkowania, przyjęło na siebie podczas konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji.”

Środa, 24 września 2008 r.

4. Do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach) dodaje się następujący załącznik II:

„ZAŁĄCZNIK II

Warunki, które mogą podlegać harmonizacji zgodnie z art. 6a ust. 1 lit. d)

1) Warunki związane z prawami użytkownika częstotliwości radiowych:

- a) okres obowiązywania praw użytkownika częstotliwości radiowych;
- b) terytorialny zakres praw;
- c) możliwość przekazywania praw innym użytkownikom częstotliwości radiowych, a także warunki i procedury z nimi związane;
- d) sposób ustalania opłat za korzystanie z prawa użytkownika częstotliwości radiowych, **bez uszczerbku dla systemów określonych przez państwa członkowskie, w których obowiązek płacenia opłat związanych z użytkowaniem zastępuje się obowiązkiem osiągnięcia określonych celów interesu ogólnego;**
- e) liczba praw użytkownika do przyznania każdemu przedsiębiorstwu;
- f) warunki wymienione w części B załącznika I.

2) Warunki związane z prawami użytkownika numerów:

- g) okres obowiązywania praw użytkownika danego numeru lub numerów;
- h) terytorium, na którym obowiązują;
- i) wszelkie określone usługi lub zastosowania, dla których mają zostać zarezerwowane numery;
- j) przekazywanie i możliwość przenoszenia praw użytkownika;
- k) sposób ustalania opłat (o ile istnieją) za korzystanie z prawa użytkownika numerów;
- l) warunki wymienione w części C załącznika I.”

Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej ***I

P6_TA(2008)0450

Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej (COM(2007)0699 — C6-0428/2007 — 2007/0249(COD))

(2010/C 8 E/46)

(Procedura współdecyzji: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2007)0699),
- uwzględniając art. 251 ust. 2 oraz art. 95 Traktatu WE, zgodnie z którymi projekt został przedstawiony przez Komisję Parlamentowi (C6-0428/2007),
- uwzględniając art. 51 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Budżetowej, Komisji Kontroli Budżetowej, Komisji Gospodarczej i Monetarnej, Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Prawnej oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A6-0316/2008),